

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

Osudy žen v Azylovém domě Tábor

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

PhDr. Alena Kajanová

Autor:

Dana Perníková

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Osudy žen Azylového domu v Táboře“ vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citové literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 6. 5. 2010

.....

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala PhDr. Aleně Kajanové za vedení mé bakalářské práce, za její věnovaný čas, vstřícný přístup a podporu při zpracování.

Obsah

Úvod	8
1. Současný stav	9
1.1 Azylové domy	9
1.1.1 Azylový dům pro ženy a matky s dětmi v Táboře	10
1.1.2 Cíle poskytované služby	10
1.1.3 Cílová skupina uživatelů	10
1.1.4 Negativní cílová skupina	11
1.1.5 Odmítnutí poskytnutí služby	11
1.1.6 Kapacita Azylového domu	11
1.1.7 Kompetence sociální pracovnice v Azylovém domě v Táboře	12
1.1.8 Sazebník služeb pro Azylový dům pro ženy a matky s dětmi	12
1.1.9 Ubytovací řád	13
1.2 Sociální služby	15
1.2.1 Formy a druhy sociálních služeb	16
1.2.2 Sociální poradenství	16
1.2.3 Služby sociální péče	17
1.2.4 Služby sociální prevence	17
1.3 Sociální práce	17
1.3.1 Metody sociální práce	17
1.3.2 Cíle sociální práce	18
1.3.3 Úrovně sociální práce	18
1.3.4 Sociální pracovník	18
1.3.5 Kompetence sociálního pracovníka	19
1.3.6 Mlčenlivost sociálního pracovníka	19
1.3.7 Syndrom vyhoření	20
1.4 Domácí násilí	20
1.4.1 Klíčové znaky domácího násilí	20
1.4.2 Projevy domácího násilí	21
1.4.3 Rozpoznávání obětí domácího násilí	22

1.5 Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte	23
2. Cíle výzkumu a výzkumné otázky	24
3. Metodika	25
4. Interpretace výsledků	27
4.1 Obecné údaje o cílovém souboru	27
4.2 Oblast týkající se minulosti respondentů	28
4.2.1 Negativní vzpomínky na dětství	28
4.2.2 Pozitivní vzpomínky na dětství	29
4.3 Oblast týkající se umístění do Azylového domu v Táboře	30
4.3.1 Odpovědi respondentek	30
4.3.2 Využívané služby	32
4.4 Oblast vztahů mezi sociální pracovníci a klientkami a navzájem mezi sebou	33
4.4.1 Negativní vztahy mezi klientkami a personálem	34
4.4.2 Pozitivní a jiné vztahy mezi klientkami a personálem	35
4.5 Oblast týkající se Ubytovacího řádu	35
4.5.1 Vyhovující Ubytovací řád	36
4.5.2 Nevhovující Ubytovací řád	36
4.5.3 Porušení Ubytovacího řádu	36
4.5.4 Dodržování Ubytovacího řádu	37
4.6 Vybrané aspekty současné situace	37
4.6.1 Oblast finance	37
4.6.1.1 Respondentka vychází s penězi	38
4.6.1.2 Respondentka nevychází s penězi	39
4.6.2 Sociální opora	40
4.7 Shrnutí výsledků	41
5. Diskuse	45
6. Závěr	47
7. Seznam použitých zdrojů	48
8. Klíčová slova	50
9. Seznam příloh	51

Úvod

V mé bakalářské práci jsem se zabývala osudy žen Azylového domu pro ženy a matky s dětmi v Táboře. Toto téma jsem si vybrala, protože mě tyto osudy velmi zajímaly a také z důvodu, že se o Azylových zařízeních v dnešní době hodně hovoří. Umístění do Azylových zařízení je v současné době velmi aktuální. Nejsou zde pouze ženy, které se do takového zařízení dostaly kvůli domácímu násilí. Je zde mnoho žen, které zde musejí na určitou dobu bydlet, protože se ocitly bez přístřeší. Velkým problémem pro klientky jsou finance. Ženy v Azylovém domě málo využívají sociální poradenství, a to si myslím, že je v mnoha případech špatně.

V tomto zařízení jsem byla po dobu nejdříve 2 týdnů a poté po dobu 3 týdnů na povinné praxi, kterou jsme měli od Zdravotně sociální fakulty. Samotná praxe pro mě byla velkým zdrojem informací pro mou výzkumnou práci. Vyzkoušela jsem si zde, jak mám vést rozhovory, proto to pro mě bylo pak jednodušší při výzkumné práci.

Během této práce jsem nabyla ještě více odborných informací. Také jsem nabyla hodně nových zkušeností a znalostí. Při zpracování výzkumné části bakalářské práce jsem zvolila metodu kvalitativního výzkumu, pro sběr dat techniku polostrukturovaného interview.

Mým cílem bylo identifikovat důvody pro využití služby Azylového domu Tábor, identifikovat nejčastější přestupky vůči řádu a analyzovat životní dráhu žen.

1. Současný stav

V Azylovém domě Tábor žije cílová skupina žen s dětmi rekrutující se především z řad obětí domácího násilí a žen v nepříznivé sociální situaci. Pobyt těchto žen je limitován obdobím jednoho roku, přičemž při porušení Ubytovacího řádu mohou být ze zařízení vyloučeny. Po dobu pobytu je jim poskytována podpora a pomoc při hledání vlastního bydlení. Ve skutečnosti však velká část žen končí po uplynutí doby pobytu v jiném podobném zařízení. Otázkou zůstává vize těchto žen a jejich kompetence svou situaci měnit.

1.1 Azylové domy

Azylové domy znázorňují velký komplex služeb, které jsou cílem, aby pomohly člověku řešit obtížnou situaci. Snaží se tento komplex služeb, aby je člověk řešil sám a stával se nezávislým na systému sociální pomoci. Pokud se to nepovede tyto domy se snaží tuto závislost minimalizovat. Toto zařízení je určeno pro takové osoby, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci. Je zde mnoho důvodů. Například když člověk ztratí bydlení a není schopen tuto nepříznivou sociální situaci vyřešit sám. V současné době rozdělujeme dva typy těchto zařízení, a to domy pro rodiče s dětmi a domy pro občany společensky nepřizpůsobivé.

Ve své práci se věnuji typu Azylového domu pro rodiče s dětmi. Tyto typy zařízení se řídí zákonem číslo 108/2006 Sb. o sociálních službách. Ten popisuje Azylové domy tak, že je to pobytová služba na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Podle zákona popisuje tyto základní činnosti:

- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- poskytnutí ubytování
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. (10, 20)

1.1.1 Azylový dům pro ženy a matky s dětmi v Táboře

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi, ul. Vídeňská 2761, 390 05 Tábor, se nachází na největším sídlišti města Tábora na Sídlišti nad Lužnicí. Objekt vznikl rekonstrukcí bývalé ubytovny roku 1998. Majitelem objektu je město Tábor.

Základním posláním je poskytnout okamžitou pomoc a ubytování pro přechodnou dobu ženám, matkám s dětmi, které se dostaly do těžké životní situace. Azylový dům také pomáhá klientům k brzkému návratu do plnohodnotného, rodinného a sociálního života. Pomáhá mu zajistit bydlení a také popřípadě zaměstnání. Chrání děti a vytváří jim podmínky pro kvalitní výchovu dětí. Snaží se motivovat klientky. Vždy to není třeba úspěšně, ale důležité je, že se snaží pomoci. Některé klientky po pomocné ruce sáhnou některé nikoliv. Je zde důležitá motivace a to z důvodu spolupráce s klientkami a k řešení jejich životní situace.

Je to sociální zařízení, které poskytuje ubytování těhotným ženám, matkám a osamělým ženám, týraným ženám, ale také dívkám opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Pomáhá také ženám, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Toto zařízení se snaží zahrnout velkou sortu klientek, jednodušeji řečeno, všem ženám které se ocitly v nepříznivé sociální situaci a také těm, které se ocitly bez přístřeší. (20)

1.1.2 Cíle poskytované služby

Azylový dům se snaží zvýšit počet klientek, které se navrátí do běžného života. Také se pokouší rozšířit podmínky pro využívání a rozvíjení volnočasových aktivit dětí klientek. Další cíle, které Azylový dům má je zkrátit průměrnou dobu pobytu a rozšířit sociální poradenství.

1.1.3 Cílová skupina uživatelů

- Matky s dětmi
- Osoby bez přístřeší
- Oběti trestné činnosti
- Oběti domácího násilí

- Dívky do 26 let opouštějící zařízení ústavní výchovy
- Ženy, které jsou propuštěny z výkonu trestu

1.1.4 Negativní cílová skupina

- a) osoby, jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytování akutní zdravotní péče v lůžkovém zdravotnickém zařízení
- b) osoby, které z důvodu infekční nemoci nejsou schopny pobytu v zařízení sociální prevence
- c) osoby, které mohou ohrozit, popřípadě ohrožují sebe a okolí pro akutní nebo nestabilizovanou duševní nemoc nebo závislost, nebo chování osoby narušovalo kolektivní soužití, a to zejména z důvodu duševní nemoci, závažné mentální poruchy, závislosti na návykových látkách nebo při absenci sociálních návyků
- d) osoby, které jsou schopny, za pomoci místně dostupných terénních služeb, se o sebe postarat a zůstat ve svém přirozeném prostředí
- e) osoby, které chtějí poskytnutím služby dosáhnout zvýšení kvality bydlení

1.1.5 Odmítnutí poskytnutí služby

Služby sociální prevence nelze poskytnout jestliže:

- a) zájemce o službu spadá do negativní cílové skupiny
- b) poskytovatel nemá dostatečnou kapacitu k poskytnutí požadované sociální služby
- c) neposkytuje sociální službu, o kterou zájemce o službu žádá

1.1.6 Kapacita Azylového domu

V Azylovém domě pro ženy a matky s dětmi je 23 ubytovacích jednotek. Každá ubytovací jednotka disponuje základními ubytovacími předměty. K vybavení patří váleнды, palandy, skříně, prádelník, stoly, židle, deky, polštáře, lednice. Azylový dům i zapůjčuje drobné elektrické spotřebiče.

1.1.7 Kompetence sociální pracovníce v Azylovém domě v Táboře

- informace o zařízení AD
 - vstupní pohovor, sepsání žádosti
 - přijímání a propouštění klientek
 - placení úhrady za ubytování
 - sociální, výchovné a zdravotní poradenství
 - fakultativní úkony
 - vede spisovou agendu v zařízení
 - vedení volnočasových aktivit
 - pomoc při uplatňování práv oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- sepisování individuálních plánů (22)

1.1.8 Sazebník služeb pro Azylový dům pro ženy a matky s dětmi

Základní služby poskytované dle zákona č. 108/2006. paragraf 57.

Tabulka 1: Sazebník služeb

Ubytování		úhrada/den	úhrada za 30 dní
Dospělá osoba		100,- Kč	3 000,- Kč
Dospělá osoba + 1 dítě		70,- Kč + 30,- Kč	3 000,- Kč
Dospělá osoba + 2 děti		70,- Kč + 25,- Kč	3 600,- Kč
Dospělá osoba + 3 děti		70,- Kč + 20,- Kč	3 900,- Kč
Dospělá osoba + 4 děti		70,- Kč + 20,- Kč	4 500,- Kč
Dospělá osoba + 5 dětí		60,- Kč + 20,- Kč	4 800,- Kč
Složená jistota po dobu ubytování	500,- Kč		

Zdroj: Zákon číslo 108/2006 Sb., o sociálních službách

1.1.9 Ubytovací řád

Azylový dům je samostatným střediskem příspěvkové organizace Města Tábor. Ředitel organizace jmenuje vedoucí Azylového domu, která plně zodpovídá za provoz zařízení.

Provoz Azylového domu je podřízen především zájmům a potřebám nezletilých dětí. Avšak i osobní zájmy matek jsou také této zásadě podřízeny. Návštěvy do Azylového domu jsou povinny také dodržovat Ubytovací řád. Na recepci se návštěva zapisuje do Knihy návštěv. Jiné osoby sem chodit nesmí, pouze se souhlasem G- centra. To jsou většinou praktikanti, kteří podepisují mlčenlivost. Návštěvy za klientkami Azylového domu mohou přijít každá den od 10,00 do 20,00 hodin, ale vždy pouze na 2 hodiny denně.

V areálu Azylového domu není dovoleno kouřit mimo kuárnu.. Sem však platí přísný zákaz vstupu dětem. V zařízení je také nedovoleno konzumovat alkoholické nápoje nebo jiné omamné látky. Zařízení se chrání tím, že v Ubytovacím řádě je napsáno to, že kdykoliv na požádání zaměstnanců Azylového domu, mohou být klientky podrobeny testu na alkohol či jiné látky. Pokud klientka odmítne se podrobit testu, je to považováno za přiznání. Toto je důvod k ukončení pobytu zde.

Klientky jsou přijímány na vlastní žádost na základě vstupního pohovoru. Při tomto pohovoru je klientka seznámena s Ubytovacím řádem a sestavením Individuálního plánu. Pokud nastane akutní situace je klientka přijímána okamžitě pracovníkem, který má zrovna službu. Klientky se vždy prokáží platným občanským průkazem.

Při opakovaném přijetí nesmí mít klientka nezaplacenou úhradu nebo jiné závazky vůči Azylovému domu. Pokud klientka opouští Azylový dům z důvodu hrubého porušení Ubytovacího řádu, poskytne Azylový dům ubytování nejdříve po uplynutí jednoho roku.

Klientka je povinná řádně pečovat o své dítě. Tím se myslí stravování dítěte, šacení a další potřeby dítěte. Ve svém volném čase se klientka věnuje dítěti, řídí se radami a pokyny pracovníků Azylového domu.

Klientka je také povinná se zúčastňovat pravidelně sociálního programu Azylového domu:

- schůzek s vedením Azylového domu
- sezení s odborníky
- besed, přednášek a jiných akcí spojené s pobytem matek a dětí
- individuálně spolupracovat s určeným pracovníkem Azylového domu

Klientka nikdy nesmí opouštět dítě, nechávat ho samotné na pokoji. Pokud matka musí akutně opustit Azylový dům, musí o tom uvědomit pracovníka a zabezpečit péči jinou klientkou. Tuto službu potvrzují podpisem u daného pracovníka.

Klientka může opustit Azylový dům na delší dobu, ale musí nahlásit adresu pobytu. Jedná se například o to, když klientka jede na víkend k příbuzným. Pokud nenahlásí adresu a 5 dnů o sobě nedá vědět, bude její pobyt v Azylovém domě ukončen. (viz příloha číslo 1)

1.2 Sociální služby

Sociální služby a také sociální práce je jedním z nástrojů sociální politiky. Tyto služby lze dělit do dvou pro nás základních skupin na:

1. sociální služby státní a obecní
2. sociální služby nestátní

Státní i obecní služby mohou být svěřeny smlouvou do nestátních organizací, které sociální služby poskytují. Tyto služby jsou však vždy regulovány státem. Také jsou zákonným způsobem financovány. Vedle těchto služeb vznikají soukromoprávní sociální služby. Tyto služby však musí být od státu povolené. Povolení se nazývá koncese. Nebo vznikají zařízení se státní podporou, které vznikají na základě smlouvy. Povolit provoz sociálních služeb koncesí je velice důležitý z důvodu toho, že tyto služby jsou poskytovány občanům, kteří se nemohou tak jednoduše bránit. Je to podmíněno jejich věkem či zdravotním stavem. Nemohou se ubránit šikaně nebo zlým úmyslům. Tyto zařízení by je měly před takovými úmysly bránit. Proto je zde důležitý dohled od státu. (16)

Sociální služby se rozdělují podle následujících kritérií:

- sociální služby preventivní, terapeutické a rehabilitační nebo intervenční a pečovatelské
- služby poskytované v bytě, v centru nebo v domově
- službu poskytnutím informace, zastupováním nebo úkonem
- péči po určitou dobu nebo trvalou péči v rezidenčním zařízení

Sociální služby jsou vedle dávek také základní formou sociální péče. Tyto služby se snaží zajišťovat pomoc a podporu. Je to za účelem sociálního začleňování, ale někdy je to prevence proti sociálnímu vyloučení.

Sociální inkluze neboli začleňování je takový proces, který se snaží, aby osoby sociálně vyloučené měly příležitosti a možnosti se zapojit do sociálního, kulturního a

ekonomického života. Snaží se o to, aby člověk mohl žít ve společnosti tak, co společnost považuje za standard.

Sociální exkluze neboli vyloučení je naopak takový proces, kterým se rozumí vyčlenění člověka na okraj společnosti a znemožnit mu se do něj znovu zapojit. Je to vždy kvůli nepříznivé sociální situaci, do které se člověk dostane. (7)

1.2.1 *Formy a druhy sociálních služeb*

Sociální služby jsou poskytovány v následujících formách:

- pobytové služby
- ambulantní služby
- terénní služby

Pobytové služby jsou takové služby, u kterých musí být člověk v daném zařízení ubytován. Naproti tomu ambulantní služby jsou takové, že klient dochází do zařízení, kde mu jsou sociální služby poskytovány. Může být dopravován či doprovázen jinou osobou. Také máme ještě terénní služby, které jsou poskytovány v přirozeném prostředí klienta. Většinou to bývá v domácím prostředí.

Sociální služby mají také druhy. Tyto služby jsou poskytovány osobám, u kterých klesla schopnost postarat se o sebe a také postarat se o svou domácnost. Rozdělujeme je takto:

- sociální poradenství
- služby sociální péče
- služby sociální prevence (7)

1.2.2 *Sociální poradenství*

Tato péče představuje jak odborné tak i základní sociální poradenství. Základní sociální poradenství se poskytuje klientům, kteří žádají o potřebné informace co se týče řešení již zmiňované nepříznivé sociální situace. Je to základní činnost, která se poskytuje u všech druhů sociálních služeb, které byly také již zmíněny. Zajistí tyto

služby vždy poskytovatel, který je povinen sociální služby realizovat. Odborné sociální poradenství je zaměřeno na potřebách určitých skupin. Tyto služby nalezneme například v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, dále v poradnách pro seniory a v neposlední řadě v poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí. Jsou prováděny sociálně terapeutické činnosti. (7)

1.2.2 Služby sociální péče

Služby, které souvisí se sociální péčí, se snaží o zajištění nebo obnovení fyzické nebo psychické soběstačnosti. Klientům je umožněno se zapojit do běžného života. U kterých to nejde je samozřejmě pomoc na prvním místě a to tak, se zařízení se sociální péčí snaží zajistit dobré zacházení a důstojné prostředí.(7)

1.2.3 Služby sociální prevence

Služby sociální prevence se snaží zabránit sociálnímu vyloučení. Sociální vyloučení ohrožuje takové osoby, které se dostanou nebo jim hrozí krizová sociální situace, dále mají životní návyky a způsob života takový, který vede ke konfliktu ve společnosti. Cílem je napomáhat těmto osobám, aby překonaly tuto nepříznivou situaci. Také musí chránit ale společnost právě před vznikem a šířením těchto nežádoucích jevů. (7)

1.3 Sociální práce

Pracuje se jak s klienty, tak i v neposlední řadě s jejich rodinami. Snaží se o to, aby se pracovalo s přirozenými skupinami a také uměle vytvořenými skupinami. Za přirozenou skupinu se považuje například parta mládeže na městském sídlišti. Za uměle vytvořenou skupinu považujeme školní třídu. (15)

1.3.1 Metody sociální práce

Pod pojmem metody rozumíme postupy vázané:

- na cílový subjekt (práce s jednotlivcem, skupinou, rodinou, komunitou)

- na jeho aktuální situaci (sociální znevýhodnění na začátku života, předvídatelné a nepředvídatelné sociální události)
- na relevantní vztahový kontext (vrstevnická skupina, rodina, organizace) někdy i na systémové vazby (regionální, národní či nadnárodní sociální politika) (16)

1.3.2 Cíle sociální práce

Podpořit schopnost klienta řešit problém, adaptovat se na nároky a vyvíjet se. Dále zprostředkovat klientovi kontakt s agenturami, které mu mohou poskytnout zdroje, služby a potřebné příležitosti. Také by měl napomáhat tomu, aby systémy podpory klientů pracovaly humánně a efektivně. A neposledním místě by měla sociální práce rozvíjet a zlepšovat sociální politiku. (16)

1.3.3 Úrovně sociální práce

Skupinová práce může mít podobu aktivit se skupinou. Cílem skupinové práce může být i nespecifikovaná skupinová terapie, která má klientovi poskytnout otevřenou zpětnou vazbu o tom, jak působí na lidi, korektivní zkušenost, náhled, naději na řešení jeho těžkostí a v neposlední řadě mu může poskytnout příležitost, aby pomohl druhým.

Práce s rodinou může mít podobu úžeji zaměřených aktivit organizovaných pro jednu rodinu skupinu rodin. Může se také jednat o rodinnou terapii, jejíž cílem je zlepšit fungování rodiny, vyjasnit rodinnou komunikaci, vymezit role členů rodiny.

Komunitní práce spočívá v organizaci akcí místního společenství, jejichž cílem je naplnění určité místní potřeby nebo řešení místního problému. Sociální pracovník může potřebu či problém analyzovat, plánovat postup, iniciovat akci, koordinovat činnost účastníků. (16)

1.3.4 Sociální pracovník podle zákona číslo 108/2006 Sb. o sociálních službách

Vykonává sociální šetření, zabezpečuje sociální agendy včetně řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče, sociálně právní

poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence, depistážní činnost, poskytování krizové pomoci, sociální poradenství a sociální rehabilitace. Předpokladem k výkonu tohoto povolání je způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost podle tohoto zákona. (20)

1.3.5 Kompetence sociálního pracovníka

U nás se kompetencemi zabývala se spolupracovnice Havrdová (1999). Kompetence jsou chápány jako profesionální role. Soustava zahrnuje následující schopnosti a dovednosti:

- rozvíjet účinnou komunikaci
 - orientovat se a plánovat postup
 - podporovat a pomáhat k soběstačnosti
 - zasahovat a poskytovat služby
 - přispívat k práci organizace
- odborně růst (16)

1.3.6 Mlčenlivost sociálního pracovníka

Jsou povinni zaměstnanci obcí, krajů, státních orgánů a poskytovatelů sociálních služeb, kteří přicházejí do styku s údaji osob, kterým jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek na péči. Sociální pracovník se dostává do styku s velmi citlivými údaji o klientech. Proto povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení pracovněprávního vztahu. Této povinnosti může být sociální pracovník zproštěn pouze tehdy, pokud s tím písemně souhlasí klient, kterého se osobní údaje týkají, nebo stanoví-li tak zvláštní zákon.

Porušení povinnosti mlčenlivosti je upraveno v zákoně číslo 40/2009 Sb. trestní zákoník a to podle paragrafu 180 Neoprávněné nakládání s osobními údaji. Ten popisuje, že i z nedbalosti nebo neoprávněné nakládání s osobními údaji nashromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí dotyčné osobě újmu na právech nebo oprávněných zájmech, bude potrestán odnětím svobody až na tři roky nebo zákazem činnosti. (7, 19, 20)

1.3.7 Syndrom vyhoření

Syndrom vyhoření je již známý jev. Je to stav pro člověka, který je velmi složitý. Člověk je extrémně vyčerpán, má silný pokles výkonnosti a trpí na různé psychosomatické obtíže. Syndrom vyhoření není však nemoc.

Dochází ke ztrátě elánu, radosti ze života. Dochází v tomto případě ke stagnaci a poté až k rezignaci. Člověk je frustrován a také na své okolí reaguje velmi podrážděně. Někdy bývá nedůvěřivý, trpí depresivitou, apatií a cynismem. Je to celkové vyčerpání člověka.

Někteří autoři rozlišují dva pojmy, a to vyhoření a vyčerpání. Je to velmi podobné, liší se to pouze ve svých příčinách.

Příčina vyhoření je fyzické, mentální a emocionální vyčerpání. Člověk tento syndrom na sobě pocítuje tehdy, pokud je dlouhodobě nasazen pro jiné lidi. Tento syndrom se objevuje u pomáhajících profesí.

Příčina vyčerpání je vleklá zátěž, jak fyzická tak psychická. Vyčerpaný člověk se pozná tak, že u něj převyšují negativní postoje nad pozitivními. Tento člověk se ve společnosti cítí nedoceněným a hlavně zbytečným. (3, 6, 9)

1.4 Domácí násilí

Násilí je problém, se kterým se společnost začala seznamovat až v posledních letech. Domácí násilí je nejen na ženách. Může být i na dětech, seniorech či mužích. Násilí je v rodině nebo v partnerském vztahu. V dnešní době je rozšířenou součástí života. Násilí není pouze fyzické, ale objevují se i psychické násilí, sociální násilí, ekonomická kontrola a v neposlední řadě také sexuální zneužívání či znásilnění. (21)

1.4.1 Klíčové znaky domácího násilí

V tomto rozdělení jsou základní čtyři prvky:

- opakování a dlouhodobost
- eskalace
- jasné a nezpochybnitelné rozdělení rolí
- neveřejnost

Z jednoho útoku nelze ještě určit, zda se jedná o domácí násilí. Domácí násilí se většinou stupňuje od urážek k psychickému ponižování lidské důstojnosti. Může se to dále stupňovat až k závažným fyzickým útokům, které jsou trestný čin. U domácího násilí jsou jasně dané role. Nikdy se nestřídají. Osoby se rozdělují na osoby ohrožené a osoby násilné. Aby se naplnil skutek domácího násilí, musí být naplněny právě zmiňované všechny čtyři znaky. (21, 8)

1.4.2 Projevy domácího násilí

Projevy domácího násilí jsou již zmíněné fyzické násilí, psychické násilí, ekonomická kontrola, sociální násilí a sexuální násilí. Agresor může používat izolaci. Snaží se oběť izolovat buď od přátel nebo od rodiny. Využívá také zastrašování nebo citové vydírání. Někdy také využívá děti.

Do násilí se může zahrnout celá řada fyzického jednání. Jedná se například:

- Fackování
- Rány pěstí
- Bití
- Pálení
- Kousání
- Kopání
- Pokusy o škrcení
- Třesení nebo zmítání
- Strkání ze schodů
- Bodání

Domácí násilí však může zahrnovat i takové činy, které jsou méně obvyklé. Myslí se tím i svázání, nasazení roubíku, přinucení k požití drogám nebo míření zbraní na oběť. Může také dojít k násilí, které má sexuální podtext. Násilník může přinutit oběť k pohlavnímu styku, kterou ona sama nechce. Při pohlavním styku může násilník používat pomůcky, které jsou proti vůli oběti. Oběť v neposlední řadě může být přinucena k oblékání se nebo k činnostem, které jsou považovány za ponižující. (21, 8)

1.4.3 Rozpoznávání obětí domácího násilí

Tyto oběti Vám samy sdělí velmi málo informací o svém prožitku z domácího násilí. Začnou mluvit až tehdy, kdy jsou jim kladeny velmi jednoduché otázky. Musí být kladeny nekonfliktním tónem a v prostředí, které je pro oběť příjemným a cítí se v něm bezpečně. Někdy je velmi těžké rozpoznat týranou osobu, pokud ona sama nevyhledává pomoc. Oběti domácího násilí většinou trpí studem a pro vysvětlení příznaků svých posttraumatických projevů uvádějí jiné důvody. Mají tendenci vše zlehčovat a minimalizovat. Jenže skutečnost je většinou horší. Sociální pracovník by měl být velmi trpělivý. Osoby s tímto zážitkem potřebují pomalý postup, aby se otevřely. (14)

1.4.4 Zásady komunikace s obětí domácího násilí

Sociální pracovník by měl být k oběti domácího násilí empatický a také by měl umět aktivně naslouchat. Měl by se vyvarovat neupřímnosti, protože problém domácího násilí je velmi složitý a před obětí se nedoporučuje nic zamlčovat, byť je to sebevětší útrapa pro oběť domácího násilí. Sociální pracovník nikdy nesmí oběť domácího násilí odsoudit, vždy by ji měl akceptovat. V běžném životě se stává, že oběť se snaží o záchranu vztahu. S obětí se vždy zpracuje individuální bezpečnostní plán, který popisuje jak se oběť má bránit proti domácímu násilí. Bezpečnostní plán se vypracuje tak, že jednoduchými dotazy se zjistí povaha a okolnosti útoků agresora. Dále se musí dotázat jakou má oběť možnost zajištění pomoci. V neposlední řadě by měla oběť alespoň z části věřit tomuto plánu. Sociální pracovník se snaží o stimulování vnitřních sil oběti a pěstování sebevědomí a sebeúcty. (14)

1.5 Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

V anglosaské literatuře se tento syndrom označuje jako Child Abuse and Neglect (CAN). V tomto syndromu nejde pouze o jednostranný akt ze strany pachatele na oběť, ale také o interakci všech zúčastněných osob.

Dětství je vývojové období člověka, kdy dítě má své potřeby, požadavky i práva. Každý rodič by měl se svým dítětem zacházet tak, aby dítě si uspokojilo své potřeby, proto by rodiče měli sledovat jeho prospěch. Stále častěji však vystupuje do popředí závažné ohrožení zdraví a rozvoj dítěte kvůli tomu, že rodič nedostatečně kontroluje uspokojení potřeb dětí. (2)

Hlavní pozornost je věnována především fyzickému násilí na dětech, dále se zaměřuje na vykořisťování dětí kvůli práci a také na nedostatečnou péči a výživu. Tímto se zabývala jedna z prvních dobrovolných organizací, která byla pod jménem Národní společnost prevence proti krutostem na dětech, která vznikla v roce 1883 v Liverpoolu. Dodnes představuje významnou instituci a je osnovou pro celou řadu dalších organizací.

Jedna ze základních příčin násilí na dětech je nezvládnutelná agrese vůči dítěti, protože agresor má pocit nadřazenosti. Další příčinou jsou socio-ekonomické faktory, které jsou v prostředí dítěte. Myslí se tím například chudoba, nezaměstnanost, špatné nebo žádné bydlení.

Pokud je dítě týráno fyzicky, tak ale trpí i psychicky a emocionálně strádá. Dítě prožívá ponižování, nadávání a také se sem může zařadit psychické tresty, šikana, nucená izolace ve tmě, nahánění strachu. To vše může vést až k těžkým duševním onemocněním, které může dohnat dítě až k sebevraždě. (13)

2 Cíle výzkumu a výzkumné otázky

2.1 Cíle výzkumu

Cíl 1: Identifikovat důvody pro využití služby Azylového domu Tábor klientkami.

Cíl 2: Identifikovat nejčastější přestupky klientek vůči Ubytovacímu řádu v Azylovém domě Tábor.

Cíl 3: Analyzovat životní dráhu žen (před přijetím a po opuštění) Azylového domu Tábor včetně osobních vizí těchto žen.

2.2 Výzkumné otázky

Hypotézy nebyly stanoveny vzhledem k volbě kvalitativního typu výzkumu. Jsou stanoveny následující výzkumné otázky:

1. Proč se respondentky dostaly do Azylového domu v Táboře?
2. Mají nějaké podobné prvky v minulosti?
3. Jaké služby Azylového domu v Táboře respondentky využívají?
4. Porušují vůbec Ubytovací řád Azylového domu v Táboře?
5. Jak vnímají respondentky svojí současnou situaci? (sociální opora, finance, vztahy)
6. Jak si respondentky představují svojí budoucnost? (kam půjdou po uplynutí doby)

3. Metodika

3.1 Použitá metoda

K bakalářské práci jsem využila kvalitativní typ výzkumu a metodu dotazování. Ke sběru dat jsem použila techniku polostrukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami.

Rozhovor představuje terénní sběr informací, kdy klademe respondentovi cílené otázky, které nás zajímají, tváří v tvář. Strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami je vytvořen z řady otázek, které si předem připravíme a očekáváme od respondentů odpověď. (4)

Rozhovor jsem prováděla s klientkami Azylového domu pro ženy a matky s dětmi v Táboře. Cílem rozhovoru bylo identifikovat důvody pro využití služeb Azylového domu v Táboře, nejčastější přestupky vůči řádu a analyzovat životní dráhu žen. Rozhovor pro klientky byl předem připraven a skládal se z 8 okruhů otevřených otázek. (viz příloha) Stanovené okruhy byly v pevném pořadí, bez uvedení možných variant odpovědí.

Sběr dat probíhal od měsíce listopad 2009 až do měsíce ledna 2010. Celkem jsem provedla 7 rozhovorů.

3.2 Charakteristika výzkumného souboru

Základní cílový soubor představovalo sedm respondentek - klientek v Azylovém domě pro ženy a matky s dětmi v Táboře. Respondenky byly předem informovány, jak rozhovor bude probíhat, jaké otázky jim budou kladeny. Rozhovor vždy probíhal uvnitř zařízení, a to buď ve společné místnosti Azylového domu nebo přímo u respondentek na ubytovací jednotce.

Doplňkový soubor představovala sociální pracovnice Azylového domu, která prováděla zpětnou vazbu, aniž by byla seznámena se získanými informacemi od respondentek.

3.3 Vlastní realizace výzkumu

V průběhu zimního semestru jsem od měsíce říjen 2009 do začátku měsíce listopad 2009 studovala literaturu k tématu a sestavovala okruhy k polostrukturovanému rozhovoru. K vlastní realizaci výzkumu jsem přistoupila v listopadu 2009. Sjednání schůzek jsem vyřizovala se sociální pracovnící telefonicky. Sama mi vždy řekla datum a čas, kdy se mám do Azylového domu pro ženy a matky s dětmi dostavit. Každý rozhovor trval přibližně 1 hodinu. Respondentky většinou mluvily otevřeně a bez zábran. Odpovědi jsem si vždy poznamenávala na papír a v zápětí ho přepisovala do elektronické podoby. Při rozhovoru jsem nepoužívala diktafon. Nebyl použit z důvodu, protože jsem se domnívala, že by se mi respondentky neotevřely, ale v horším případě by mi ani rozhovor neposkytly.

Výzkum jsem v Azylovém domě v Táboře prováděla do měsíce leden 2010. Toto zařízení jsem navštívila 9krát. Poté jsem všechny nasbírané informace začala vyhodnocovat a zabývat se přímo výzkumnou částí mé bakalářské práce.

4 Interpretace výsledků

Výsledky jsem rozdělila do 5 oblastí, které vycházejí z okruhů otázek, které jsem si připravila k polostruktovanému rozhovoru. (viz příloha)

4.1 Obecné údaje o cílovém souboru

Cílový soubor pro mou práci, byly klientky Azylového domu v Táboře. Polostruktovaný rozhovor jsem prováděla se sedmi respondentkami, které mi odpovídaly na okruhy otázek, které byly předem připraveny.

Respondentka číslo 1: 62 let, má tři děti, 2 holky staré 35 a 31 let a kluka, který je starý 40 let, respondentka má základní vzdělání a je rozvedená.

Respondentka číslo 2: 35 let, má tři děti, 1 holku 4 roky a dva kluky, kterým je 13 a 9 let. V Azylovém domě s ní nejsou jsou v adoptivním řízení. Respondentka má základní vzdělání, je rozvedená.

Respondentka číslo 3: 30 let, má čtyři děti, Dvojčata kluka a holku, kterým je 5 let, dále dceru 11 let a syna 13 let, děti jsou s ní v Azylovém domě, respondentka má základní vzdělání.

Respondentka číslo 4: 21 let, má jedno dítě a to dceru 2 roky, je s ní v Azylovém domě, respondentka je svobodná a vystudovala střední odborné učiliště v oboru Kuchař.

Respondentka číslo 5: 49 let, má dvě dcery 28 let a 26 let, mladší dcera má disabilitu mentálních funkcí a je s respondentkou v Azylovém domě, respondentka je rozvedená a má střední odborné vzdělání s maturitou.

Respondentka číslo 6: 25 let, má dceru 5 let, která je s respondentkou v Azylovém domě, respondentka je svobodná a má základní vzdělání.

Respondentka číslo 7: 40 let, má 5 dětí, dvě dospělé dcery 22 let a 19 let, pak dva syny 16 let a 17 let, kteří jsou v Dětském domově a dceru 3 roky, která je s respondentkou v Azylovém domě.

4.2 Oblast týkající se minulosti respondentů

Respondentky byly dotazovány na vztah s primární rodinou, jaké bylo jejich dětství.

K většině respondentkám se v této oblasti sociální pracovnice nevyjádřila. Respondentky nemají povinnost se sociální pracovníci svěřovat. Sociální pracovnice ve většině případech neví o minulosti respondentek. Ví jen proč se dostaly do Azylového domu a o jejich nynějším životě.

Minulost pro většinu respondentek znamenalo dětství. Když jsem se dotazovala na partnerské vztahy, neodpovídaly ochotně. Což si vysvětluji tak, že spousta z nich měla z partnerských vztahů špatné zkušenosti, a proto o nich nerady hovoří. Nehledě na to, že tyto vztahy ještě nejsou tak dávno pryč, a proto vzpomínky na ně jsou pro respondentky bolestivé.

Odpovědi týkající se dětství a mládí jsem rozdělila do 2 kategorií, které jsem nazvala „negativní vzpomínky na dětství a mládí“ a „pozitivní vzpomínky na dětství a mládí“.

4.2.1 Negativní vzpomínky na dětství a mládí

Respondentka číslo 1. uvedla, že její dětství bylo velmi špatné, protože žila pouze s maminkou a respondentka byla již od dětství vážně nemocná.

Respondentka číslo 4. sdělila, že vztah s primární rodinou nemá vůbec žádný. Respondentka své rodiče nenavštěvuje, jen zřídka. Sama říká: „*oni nemají velký zájem o sblížení*“. Respondentka je adoptovaná. Dozvěděla se to ve 12 letech při hádce s rodiči. Byla ve 14 letech umístěna do Diagnostického ústavu. Po dvou měsících se vrátila zpět

domů, ale v 15 letech utekla z domova. Po dopadení Policií ČR byla umístěna do Výchovného ústavu dětí a mládeže. Respondentce byla nařízena ústavní výchova.

Podle respondentky číslo 2. bylo dětství: „*takový nic moc*“. Pochopila jsem, že se s primární rodinou stýká, ale její rodina nechce, aby u nich bydlela. Respondentka má pozitivní vztah s tatínkem, ale s maminkou nikoliv.

Respondentka číslo 6. si svoje rodiče nepamatuje. Maminka jí zemřela, když respondentce bylo 6 let a tatínek zemřel v jejích 13 letech. Respondentka strávila dětství u své starší sestry, se kterou neměla a dodnes nemá žádný vztah. Podle jejích slov: „*chtěla jsem raději do děcáku*“.

Respondentka číslo 3. měla dětství velmi špatné. Rodiče se rozvedli a ona žila s maminkou. Respondentka se více nechtěla vyjadřovat, proto jsem se dotázala sociální pracovnice.

Sociální pracovnice se k této klientce vyjádřila takto: „*klientka byla sexuálně zneužívaná. Byla unesená do ciziny, kde musela provozovat prostituci. Její záchranou bylo, že skočila pod jedoucí automobil*“.

4.2.2 Pozitivní vzpomínky na dětství a mládí

Respondentka číslo 5. již primární rodinu nemá. Dětství měla krásné, dokonce se při vzpomínkách i rozplakal. Strašně ráda na něj vzpomíná.

Respondentka číslo 7. mi o svém dětství nechtěla mluvit. Uvedla mi jen: „*dětství bylo dobré, ale teď mám s mámou starosti*“. Při otázce jaké starosti má s maminkou mi respondentka uvedla, že její maminka má velké dluhy, které za ní splácí právě dotazovaná respondentka. Dále již toto téma nerozváděla.

Tabulka 2: Minulost respondentek ve vztahu k primární rodině

	Res.č. 1	Res. č. 2	Res. č. 3	Res. č. 4	Res. č. 5	Res. č. 6	Res. č. 7
Negativní vztahy s primární rodinou	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE
Pozitivní vztahy s primární rodinou	NE	NE	NE	NE	ANO	NE	ANO

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3 Oblast týkající se umístění do Azylového domu v Táboře

Většina respondentek se do Azylového domu dostaly kvůli tomu, že se ocitly bez přístřeší. Ať je zde důvod, že se ocitly v této situaci kvůli rozvodu či rozchodu. Téměř všechny jako důvod uvádějí, že přišly o bydlení.

Respondentky byly ode mne dotazovány kde byly předtím než se dostaly do Azylového domu v Táboře, zda jsou v tomto zařízení opakovaně. A také jsem se jich optala, jaké služby využívají. Využívané služby jsem znázornila v tabulce tak, aby bylo hned na první pohled vidět, jak jsou služby daného zařízení využívány.

4.3.1 Odpovědi respondentek

Respondentka číslo 4. se do Azylového domu v Táboře dostala kvůli podvodu s bytem. Respondentka mi vyprávěla, že zaplatila se svým přítelem tři nájemy předem. Jenže peníze zaplatila člověku, který v tomto bytě byl také pouze v podnájmu. Podnájem mu ale končil. Respondentka to nevěděla a ocitla se s dcerou na ulici. Jediné řešení byl Azylový dům v Táboře. Tato respondentka byla již předtím 1krát v tomto zařízení.

Respondentka číslo 5. se do Azylového domu dostala, protože se rozvedla. Rozvod byl kvůli psychickému týrání od manžela jak na respondentku, tak ale i na jejich dceru, která má disabilitu mentálních funkcí.

Respondentka číslo 6. uvedla: „*sem jsem se dostala kvůli tomu, že mě přítel napadl*“. Byla jsem v Azylovém domě již předtím. To zde byla umístěna kvůli podvodu s bytem. Bylo to podobné jako u respondentky číslo 4..

Respondentka číslo 3. se do Azylového domu dostala kvůli tomu, že skončila ze dne na den bez přístřeší. Respondentka má 4 děti, které v Azylovém domě jsou s ní.

Respondentka číslo 2. uvedla, že neměla kde bydlet. V tomto zařízení je již podruhé. Nyní je již zde dva roky. Ředitel Azylového domu pro ženy a matky s dětmi v Táboře jí udělil výjimku.

Respondentka číslo 1. mi sdělila: „*jsem tady poprvé*“. Bydlela v jiném městě a musela se přestěhovat. Na můj dotaz proč se musela přestěhovat, respondentka nereagovala.

Respondentka číslo 7. svůj pobyt v Azylovém domě v Táboře okomentovala takto: „*bydlela jsem v baráku s přítelem a s mými dětmi, ale jeho rodiče měli dluhy a barák nám sebrali*“. Respondentka podává pořád žádosti na byt, který by byl v Táboře. Respondentka ještě uvedla: „*tady v Azyláku jsem už od roku 1999, ale jasně, že přerušované*“.

4.3.2 Využívané služby

Respondentkami využívané služby jsem znázornila v následující tabulce.

Tabulka 3: Využívané služby respondentkami

	Sociální poradenství	Sociálně terapeutické činnosti	Výchovné, vzdělávací činnosti	Fakultativní úkony
Respondentka číslo 1.	NE	NE	NE	ANO
Respondentka číslo 2.	ANO	NE	NE	ANO
Respondentka číslo 3.	NE	NE	NE	ANO
Respondentka číslo 4.	NE	NE	NE	ANO
Respondentka číslo 5.	NE	NE	NE	NE
Respondentka číslo 6.	NE	NE	NE	ANO
Respondentka číslo 7.	ANO	ANO	NE	ANO

Zdroj: Vlastní výzkum

Fakultativními úkony se v tomto zařízení myslí, když respondentky využívají úkony jakou jsou například:

- praní prádla
- telefonní hovory
- fotokopie

Do sociálního poradenství spadá finanční a ekonomické poradenství, také řeší bytovou situaci, problém nezaměstnanosti a v neposlední řadě zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Tabulka 4: Důvody bydlení v Azylovém domě Tábor

	Res. č. 1	Res. č. 2	Res. č. 3	Res. č. 4	Res. č. 5	Res. č. 6	Res. č. 7
Podvod s bytem	NE	NE	NE	ANO	NE	ANO	NE
Rozvod či rozchod	NE	ANO	ANO	NE	ANO	NE	NE
Dluhy na bydlení	NE	NE	NE	NE	NE	NE	ANO
Stěhování	ANO	NE	NE	NE	NE	NE	NE

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 4 znázorňuje, proč se respondentky do Azylového domu dostaly. Tři respondentky ze sedmi se sem dostaly kvůli rozchodu či rozvodu, kdy se ocitly se bez přístřeší. Dvě respondentky měly velice podobný příběh o podvodu s bytem. Zaplatily kaucí dopředu muži, který ale byl v bytě také podnájemník a podnájem mu končil. Jedna respondentka ze sedmi bydlela s mužem v domě jeho rodičů, kteří však měli dluhy, které naplatili a bylo proti nim zahájeno exekutorské řízení, ve kterém přišli o rodinný domek. Další respondentka sdělila, že se musela přestěhovat z jiného města a proto se ocitla v Azylovém domě. Důvod, proč se musela stěhovat, respondentka neuvedla.

4.4 Oblast vztahů mezi sociální pracovníci a klientkami a navzájem mezi sebou

Respondentky byly ode mne dotazovány na vztahy s personálem a také na to, jaké mají respondentky vztahy mezi sebou.

Se sociální pracovníci mají skoro všechny dotazované respondentky vztah dobrý. Hodně respondentek využívá sociální poradenství, které provádí sociální pracovnice Azylového domu Tábor.

Tabulka 5: Vztahy mezi klientkami a personálem

	Res. č. 1	Res. č. 2	Res. č. 3	Res. č. 4	Res. č. 5	Res. č. 6	Res. č. 7
Pozitivní vztahy	NE	NE	ANO	NE	NE	NE	ANO
Negativní vztahy	ANO	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE
Žádné vztahy	NE	NE	NE	NE	ANO	NE	NE

Zdroj: Vlastní výzkum

Tuto oblast jsem kategorizovala do dvou oblastí a to „negativní vztahy mezi klientkami a personálem“ a „pozitivní a jiné vztahy mezi klientkami a personálem“

4.4.1 Negativní vztahy mezi klientkami a personálem

Respondentka číslo 6. mi odpověděla: „nemám ráda drbání, proto se s ostatními ženskými tady nebavím“.

Respondentka číslo 2. mi říkala: „vztahy s ostatními tady moc nemám“.

Respondentka číslo 4. se mi svěřila, že by změnila přístup personálu, protože jí vadila sociální pracovnice, se kterou měla problémy. O této klientce mi sociální pracovnice řekla toto: „tato klientka je velice ironická, sebevědomá a zákeřná“. Dále sociální pracovnice vyprávěla že:

„ona nechtěla spolupracovat a poradenství nevyhledávala“. O této respondentce jsem se dozvěděla, že neplatila nájem a také neplnila v Azylovém domě služby, které jsou s pobytem spojeny. Personálu se také nelíbilo to, že klientky dítě je podle jejich slov „nevychované“. Klientka byla celý den z Azylového domu pryč. Vracela se se svou dvouletou dcerou pozdě večer. Sociální pracovnice se jí snažila domluvit, ale klientka k ní byla arogantní a vůbec nedodržovala řád.

Sociální pracovnice také hovořila o respondentce číslo 1.: „klientka zneužívala personál například tím, že chtěla abychom ji chodili na nákup. Samozřejmě, že jí

personál rád pomohl, protože klientka je nemocná, ale toto hraničilo až se zneužíváním“. Sociální pracovnice také říkala, že tato klientka často lhala.

4.4.2 Pozitivní a jiné vztahy mezi klientkami a personálem

Respondentka číslo 7. má vztahy pozitivní, jak s ostatními klientkami, tak i s personálem.

Respondentka číslo 5. vztahy nemá s ostatními, protože sama řekla: *„bydlím na druhé straně Azylového domu, takže se s ostatními nevídám“.*

4.5 Oblast týkající se Ubytovacího řádu

Ptala jsem se jestli byly seznámeny s Ubytovacím řádem, Jestli jsou s ním spokojeny a jestli porušily Ubytovací řád.

Respondentky mi všechny sdělily, že s Ubytovacím řádem Azylového domu Tábor byly seznámeny.

Sociální pracovnice mi potvrdila, že všechny klientky jsou při nástupu seznámeny s Ubytovacím řádem, ale že si myslí, že spousta z nich na to zapomene, kvůli tomu, že je na ně moc informací najednou.

Tuto oblast jsem kategorizovala. V prvním případě na „vyhovující Ubytovací řád“ a „nevyhovující Ubytovací řád“. Dále jsem tuto oblast ještě kategorizovala na „porušení Ubytovacího řádu“ a „dodržování Ubytovacího řádu“.

Má otázka na to, jestli respondentky porušily Ubytovací řád, byla docela zarážející. Všechny začaly koukat jinam. Přišlo mi, že se bojí, abych to někde neuveřejnila a hlavně, abych to neprobírala s personálem.

4.5.1 Vyhovující Ubytovací řád

Ubytovací řád vyhovuje všem respondentkám, kromě respondentky číslo 4. To znamená, že s Ubytovacím řádem jsou spokojeny respondentka s čísly 1., 2., 3., 5., 6., 7.

4.5.2 Nevhovující Ubytovací řád

Respondentka číslo 4., odpověděla na otázku jestli jí přijde řád příliš tvrdý slovy: „*jo přijde, chtěla bych změnit řád hlavně v bodech co se týče návštěv*“. Respondentka to myslela tak, že se návštěvy musí vždy hlásit na recepci a prokazovat se občanským průkazem. V té době, když jsem prováděla s touto respondentkou rozhovor, byl přísný zákaz návštěv, protože se v Azylovém domě ztratily věci jako DVD atd.. Do té doby než se to prošetřilo nesměly návštěvy do Azylového domu.

4.5.3 Porušení Ubytovacího řádu

Tabulka 6: Porušování Ubytovacího řádu

	Res. č. 1	Res. č. 2	Res. č. 3	Res. č. 4	Res. č. 5	Res. č. 6	Res. č. 7
Porušení Ubytovacího řádu	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	ANO

Zdroj: Vlastní výzkum

Respondentka číslo 7. uvedla, že občas porušila řád, ale že jí nikdo nechytl.

Respondetka číslo 6 : „*jo porušila jsem Ubytovací řád, protože jsem si zapálila na pokoji*“.

Měla jsem domněnku, že mi, ale dvě klientky lžou. To mi potvrdila sociální pracovnice: „*klientka u Vás s číslem 4. neustále porušovala Ubytovací řád, neplnila*

*služby, které měla“.*Dále mi sociální pracovnice povídala o respondentce číslo 2. sdělila: „*ona občas porušuje Ubytovací řád, ale ne závažně, bojí se přiznat pravdu, protože se bojí, že ostatní zklame“.*

4.5.4 Dodržování Ubytovacího řádu

Respondentka číslo 1. mi na otázku zda porušila Ubytovací řád odpověděla takto: „*ne neporušila“.* Na respondentce byla již vidět únava. Respondentka je velmi nemocná, to mi uvedla sociální pracovnice. Nemá však ještě nárok na příspěvek na péči, aby mohla do zařízení s pečovatelskou službou. Nemyslím, že by ji unavovalo mé dotazování, ale obecně to, že musela vyjít ven ze svého pokoje.

Respondentka číslo 3. při rozhovoru se zrovna nastěhovala. Takže s Ubytovacím řádem problém neměla.

A respondentka s číslem 5. také sdělila, že nikdy Ubytovací řád neporušila a nemá k němu výhrady.

4.6 Vybrané aspekty současné situace

4.6.1 Oblast finance

K této oblasti jsem měla připravené okruhy a to týkající se finanční stránka respondentky, tím byly myšlené příjmy. Dále mne zajímaly výdaje dluhy a také jestli respondentka umí hospodařit s penězi.

Tuto oblast jsem kategorizovala do více podoblastí. První srovnání bude hospodaření s penězi. Podoblasti se nazývají „respondentka vychází s penězi“ a „respondentka nevychází s penězi“.

Tabulka 7: Hospodaření s financemi

	Res. č. 1	Res. č. 2	Res. č. 3	Res. č. 4	Res. č. 5	Res. č. 6	Res. č. 7
Vychází s penězi	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO
Nevychází s penězi	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE

Zdroj: Vlastní výzkum

4.6.1.1 Respondentka vychází s penězi

Respondentka číslo 1. pobírá plný invalidní důchod a má nárok na sociální příplatek. Tato respondentka s penězi vychází, i když má dluhy a to ve výši 1 000,- Kč za měsíc.

Respondentka číslo 3. mi sdělila: „peníze mi stačí“. Respondentka pobírá na všechny čtyři děti přídatky na děti, dále dostává výživné na děti od bývalého manžela. A také je hlášena na Úřadu práce a pobírá podporu v nezaměstnanosti. Respondentka dluhy nemá.

Respondentka číslo 5. uvedla: „pobírám částečný invalidní důchod moje dcera, kterou mám v péči pobírá plný invalidní důchod. Hospodařím za obě. S penězi nemám problém vyjít“. Respondentka si ještě snaží přivydělávat jako učitelka v Mateřské škole na poloviční úvazek. Dluhy žádné nemá.

Respondentka číslo 7. mi sdělila: „dluhy mám a také mám exekuci“. Tato respondentka ale tvrdí, že v Azylovém domě v Táboře vychází. Kdyby musela bydlet sama v nájemním bytě, tak by nevycházela. Respondentka je ještě na mateřské dovolené. Pobírá přídatek na dítě a také sociální příplatek.

4.6.1.2 Respondentka nevychází s penězi

Respondentka číslo 2. na hospodaření s penězi odpověděla takto: „*mně hospodaří opatrovnice, kterou mám*“. O všech finančních záležitostech rozhoduje právě zmiňovaná opatrovnice. Respondnetka má příjmy ze zaměstnání. Pracuje jako pomocná síla v kuchyni. Pobírá částečný invalidní důchod. Dluhy tato respondentka nemá.

Respondnetka číslo 4. je na mateřské dovolené a pobírá přídavek na dítě. Respondnetka sdělila: „*mám dluhy, každý měsíc je mi sraženo 1 200,- Kč*“. Respondnetka tvrdí, že s penězi hospodařit umí, ale k dispozici jich má málo.

Respondnetka číslo 6. uvedla: „*abych vyšla musela bych mít měsíčně o 3 000,- Kč víc než mám teď*“. Respondnetka podporu v nezaměstnanosti nepobírá má vypočítané životní minimum, pobírá sociální příplatek a přídavek na dítě. Dluhy má ve výši 1 000,-Kč měsíčně.

4.6.1.3 Příjmy respondentek

Tabulka 8: Příjmy respondentek

	Res. č. 1.	Res. č. 2.	Res. č. 3.	Res. č. 4.	Res. č. 5.	Res. č. 6.	Res. č. 7.
Mateřská dovolená	NE	NE	NE	ANO	NE	NE	ANO
Příjem ze zaměstnání	NE	ANO	NE	NE	ANO	NE	NE
Podpora v nezaměstnanosti	NE	NE	ANO	NE	NE	NE	NE
Plný invalidní důchod	ANO	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Částečný invalidní důchod	NE	ANO	NE	NE	ANO	NE	NE
Přídavek na dítě	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Sociální příplatek	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO
Životní minimum	NE	NE	NE	NE	NE	ANO	NE

Zdroj: Vlastní výzkum

4.6.2 Sociální opora

Respondentky byly ode mne dotazovány na jejich oporu, kterou při zvládání jejich krizové situace potřebují. Sociální oporu jsem vyjádřila pomocí tabulky, kdy jsem oporu kategorizovala na rodinné příslušníky, protože některé respondentky vidí oporu ve svých vnoučatech a vlastních dětí.

Tabulka 9: Subjektivně nejvýznamněji vnímaná sociální opora

	Res. č. 1	Res. č. 2	Res. č. 3	Res. č. 4	Res. č. 5	Res. č. 6	Res. č. 7
Rodinný příslušník	ANO	NE	ANO	NE	NE	ANO	NE
Dlouholetá kamarádka	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Opatrovnice	NE	ANO	NE	NE	NE	NE	NE

Zdroj: Vlastní výzkum

4.7 Shrnutí výsledků

Shrnutí výsledků které níže předkládám, poskytuje zároveň odpovědi na výzkumné otázky.

4.7.1 *Důvody pro využití služby Azylového domu v Táboře*

Tabulka 4 znázorňuje, proč se respondentky do Azylového domu dostaly. Tři respondenky ze sedmi se sem dostaly kvůli rozchodu či rozvodu, kdy se ocitly se bez přístřeší. Dvě respondenky měly velice podobný příběh o podvodu s bytem. Zaplatily kaucí dopředu muži, který ale byl v bytě také podnájemník a podnájem mu končil. Jedna respondentka ze sedmi bydlela s mužem v domě jeho rodičů, kteří však měli dluhy, které naplatili a bylo proti nim zahájeno exekutorské řízení, ve kterém přišli o rodinný domek. Další respondentka sdělila, že se musela přestěhovat z jiného města a proto se ocitla v Azylovém domě. Důvod, proč se musela stěhovat, respondentka neuvedla.

4.7.2 *Mají respondentky nějaké podobné prvky ve vztazích s primární rodinou?*

Podobné prvky v minulosti jsem shledala v tom, že pět respondentek ze sedmi dotazovaných mělo a má negativní vztahy s primární rodinou.

4.7.3 *Jaké služby Azylového domu v Táboře respondentky využívají?*

Podle mého výzkumu respondentky využívají nejvíce fakultativní úkony. V Tabulce 2 uvádím, že ze sedmi respondentek 6 využívá fakultativní úkony. Pouze dvě respondentky využívají sociální poradenství a pouze jedna respondentka využívá sociálně terapeutické činnosti. Výchovné, vzdělávací činnosti nevyužívá ani jedna z dotazovaných respondentek.

4.7.4 *Porušují respondentky Ubytovací řád Azylového domu v Táboře?*

Z tabulky číslo 6. vyplývá, že Ubytovací řád porušily čtyři respondentky ze sedmi dotazovaných. Respondentka číslo 6. porušila Ubytovací řád tím, že si zakouřila na pokoji a ne v místnosti, která je na to určena. Respondentka číslo 4. porušovala Ubytovací řád neustále, protože chodila pozdě do Azylového domu se svojí dcerou. Nerespektovala řád vůbec. Nedodržovala služby, které jsou spjaté s pobytem v tomto zařízení. Respondentka číslo 2. porušovala Ubytovací řád, ale nevyjádřila se v jakých bodech byl porušen. Respondentka číslo 7. kouří na pokoji, čímž porušuje Ubytovací řád, ale zatím jí nikdo nepřistihl, mně se ale tato respondentka přiznala.

4.7.5 Jak vnímají respondentky svojí současnou situaci? (finance, vztahy, sociální opora)

4.7.5.1 Sociální opora

Z tabulky 9 vyplývá, že tři ze sedmi respondentek vnímají nejvýznamnější oporu v rodinném příslušníkovi a také tři ze sedmi respondentek mají oporu ve své dlouholeté kamarádce. Jedna respondentka má oporu ve své opatrovnici.¹

4.7.5.2 Finance

Ze sedmi dotazovaných respondentek jen čtyři vychází s penězi. Respondentky nevycházejí s penězi, protože ve směr tyto respondentky mají dluhy a jsou nezaměstnané.

4.7.5.3 Sociální vztahy

Negativní vztahy mají čtyři respondentky ze sedmi dotazovaných. Respondentka číslo 1. uvedla, že s ostatními se tady nebaví. Sociální pracovnice o ní uvedla, že občas se snažila tato respondentka zneužívat pomoc od personálu tím, že je využívala co se týče nákupů a vyzvedávání léků. Přitom sama šla například na procházku. Respondentka číslo 2. mi sdělila, že zde vztahy raději nemá, protože si sama uvědomuje, že je velmi ovlivnitelná. Podle její výpovědi už mnohokrát půjčila peníze. Zde se bojí, aby jí ostatní respondentky nevyužívaly. Poradenství provádí se svojí opatrovnicí, takže služby v Azylovém domě nevyužívá, proto nemá skoro žádný vztah s personálem. Respondentka číslo 4. uvedla pouze vztah se sociální pracovnicí, který byl velmi negativní. Sociální pracovnice to také tak vidí, protože tato respondentka nespolupracovala a ani nevyhledávala žádné sociální poradenství. Respondentka číslo 6. nemá vztahy s ostatními respondentkami, protože nemá ráda pomlouvání. Přijde jí, že ostatní respondentky jsou závistivé a neochotné pomoci jedna druhé.

¹ Jedná se o respondentku, která byla uznána nesvéprávnou (pozn. autorky).

4.7.6 *Jak si respondentky představují svojí budoucnost? (kam půjdou po uplynutí doby)*

Všechny respondentky si přejí najít své bydlení, mít zázemí a hlavně mít své děti u sebe. Žádná si nedokáže jinak svojí budoucnost představit. Všechny se chtějí postavit na vlastní nohy. Z dotazovaných respondentek se každá bojí toho, když se chýlí jejich pobyt ke konci. V tu chvíli má každá stejnou otázku: „*kam půjdu*“? Některé z dotazovaných by si chtěly najít nového přítele, který by se o ně postaral a cítily by od něho bezpečí.

5 Diskuse

Předkládaná práce zjišťovala pouze některé aspekty rozsáhlé problematiky žen v azylových domech, které se věnuje vícero výzkumných prací, včetně studentských. S ohledem na to, že do výzkumu byly zahrnuty respondentky z konkrétního azylového domu, nečiní si předložená data nárok na generalizaci.

Sesbíraná data pomohla zodpovědět stanovené výzkumné otázky a nahlédnout tak více do problematiky života v azylovém domě.

Minulost respondentek prezentují vzpomínky na orientační rodinu, které jsou v pěti případech ze sedmi negativní, kde buďto orientační rodina byla neúplná, zcela absentovala, či byla patologická, včetně příkladu sexuálního zneužívání. Původní rodina rovněž představuje pouze výjimečně zdroj sociální opory, který by se přenesl do současnosti. Problematická orientační rodina je v souvislosti s domácím násilím, jakožto nejčastější příčinou pobytu žen v azylových domech, uváděna mnoha autory (5), neboť se vyskytuje ve většině anamnéz týraných žen. Blízká minulost, tedy situace, před příchodem do azylového domu, byla respondentkami hodnocena ve vztahu k nepříznivé bytové situaci (přišla o byt), ať již ve vztahu k rozchodu/rozvodu, či nikoli. Žádná z respondentek neuvedla jako výslovnou příčinu násilí ze strany partnera. Otázkou je, proč tomu tak bylo. Zda se skutečně jednalo o poměrně atypickou skupinu osazenstva azylového domu, či spíše existovala obava, případně nedůvěra k tazatelce, se s tímto intimním a traumatizujícím tématem svěřovat. Na tomto místě bych rovněž chtěla poukázat na možná zkreslení, ke kterým mohlo dojít během výzkumu, například v případech, kdy respondentky odmítly na některou z otázek odpovědět.

Současnost, tedy pobyt v azylovém domě, presentovaly otázky týkající se využívání služeb, kde jako zarážející shledávám, že pouze dvě z dotazovaných, využívají sociální poradenství, které je stěžejní pro další osamostatňování klientek a jejich zapojení se do běžného života po opuštění azylového domu (12). To však nemusí být ze strany klientek zcela uvědomováno. Při rozhovoru jsem se snažila služby, které Azylový dům nabízí, respondentkám popisovat. Myslím si, že služby využívají, ale ani

o tom nevědí. Myslí si třeba, že si jdou popovídat se sociální pracovnící, která se jim snaží pomoci, ale již nevědí, že je to sociální poradenství.

Porušování Ubytovacího řádu, u něhož jsem předpokládala četnost přestupků, respondentky se přiznaly jen k několika málo méně závažným, typu kouření na pokoji. Ve srovnání například s prací Zbořilové (2009), nehodnotily ani respondentky řád jako tvrdý. Může to být i tím, že se dotazované respondentky bály, aby jejich odpovědi nevidělo vedení Azylového domu v Táboře. Samozřejmě, že výsledky mého výzkumu jsou takové, protože bylo dotazováno pouze sedm respondentek.

Sociální vztahy, ať již mezi klientkami a personálem, nebo mezi klientkami navzájem, rovněž představují významnou oblast, s možným přesahem do sociální opory a well being. Sociální vztahy byly hodnoceny jako spíše negativní, protože každá z dotazovaných respondentek si snaží chránit své soukromí před ostatními. Nechtějí se spolu bavit, byť by třeba zjistily, že mají podobné osudy. V mnoha případech by jim to určitě pomohlo, protože by zjistily, že nejsou v takové krizové situaci jediné.

Pohled do budoucnosti je determinován finanční situací respondentek, která je ve většině případů nevyhovující, respektive respondentky uvádějí, že s penězi nevycházejí. S ohledem na to, že mi není známa bilance příjmů a výdajů respondentek, která nebyla předmětem výzkumu, nelze hodnotit, zda je toto zapříčiněno špatným hospodařením s penězi, či nedostatečným příjmem (většinou ze sociálních dávek). Každopádně ale finanční situace představuje jednu z nejtěžších překážek na cestě k samostatnému životu, který sice reprezentuje touhu respondentek a jejich vize do budoucna, avšak není již blíže specifikován. Právě to, že absentuje cílená strategie k „novému životu“ mimo azylový dům, může být jednou z determinant toho, že se mnoho žen do azylového domu opakovaně vrací. Taková situace však má multidimenzionální podmíněnost. Tedy nemusí se jednat pouze o nedostatečnou kompetenci k samostatnému životu, ale též například o opakované setkání se s domácím násilím, naučenou bezmocnost atp.

6. Závěr

V bakalářské práci jsem se zajímala o klientky, které jsou ubytovány v Azylovém domě pro ženy a matky s dětmi v Táboře. Tato problematika je v dnešní domě velmi aktuální.

Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit nejčastější přestupky vůči Ubytovacímu řádu v Azylovém domě pro ženy a matky s dětmi, dále zjistit minulost klientek a v neposlední řadě zjistit, které z nabízených služby klientky využívají.

V mém výzkumu jsem zjistila, že klientky nevyužívají skoro žádné služby, porušují Ubytovací řád, ale ne v takovém rozmezí jak jsem očekávala. Jsou to přestupky většinou kvůli kouření, nikoliv kvůli hrubému porušení Ubytovacího řádu. Je to například přijít do toho zařízení pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek. Z minulosti klientek jsem zjistila, že neměly a nemají dobré vztahy se svou primární rodinou.

Touto prací jsem zjistila hodně potřebné odpovědi od respondentek. Do budoucna by tato práce šla využít jako velmi cenný zdroj pro kontakt s klientkami Azylového domu. Udivuje mě, že klientky nevyužívají služby, které Azylový dům nabízí. Podle mého názoru klientky využívají služby, ale berou je automaticky, proto odpovědi zněly, že žádné služby nevyužívají.

Ke zpracování empirické části bakalářské práce jsem zvolila metodu kvalitativního výzkumu. Pro sběr dat jsem použila techniku polostruktovaného interview. Výsledky tohoto výzkumu byly rozděleny do jednotlivých oblastí, které jsem pak vyhodnocovala na základě výzkumných otázek.

Bakalářská práce může posloužit studentům k získání dalších poznatků. Dále může posloužit jako zdroj informací pro samotné pracovníky popisované organizace a také pro odbornou i širokou veřejnost.

7. Seznam použité literatury

- 1) CONWAY, Helen. *Domestic violence, picking up the pieces*. Oxford: Publisher 1997. s. 155.
- 2) DUNOVSKÝ, Jiří, DYTRYCH, Zdeněk. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*. Praha: Grada Publishing s. r. o., 1995. s. 245. ISBN 80-7169-192-5
- 3) DVOŘÁČKOVÁ, Dagmar. *Supervize jako prevence syndromu vyhoření*. Sociální péče. 2009, 6, s. 42-44. ISSN 1213-2330
- 4) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005. s. 407. ISBN 80-7367-040-2
- 5) HUŇKOVÁ, Markéta, VOŇKOVÁ, Jiřina. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: proFem o.p.s., 2004. ISBN 80-239-2106-1
- 6) JANKOVSKÝ, Jiří. *Etika pro pomáhající profese*. Praha: Triton, 2003. s. 223. ISBN 80-7254-329-6
- 7) KAHOUN, Vilém a kol.. *Sociální zabezpečení*. Praha: Triton, 2009. s. 445. ISBN 978-80-7387-346-2
- 8) KAHOUN, Vilém, KOZLOVÁ, Lucie, TÓTHOVÁ, Valérie. *Sociální práce*. Praha: Triton, 2003, s. 336. ISBN 80-7254-138-2
- 9) KALLWASS, Angelika. *Syndrom vyhoření v práci a osobním životě*. Petr Babka. Praha: Portál, s. r. o., 2007. s. 139. ISBN 978-80-7367-299-7
- 10) KOZLOVÁ, Lucie. *Sociální služby*. Praha: Triton, 2005. s. 30-31. ISBN 80-7254-662-7
- 11) KOZLOVÁ, Lucie, KUBELOVÁ, Veronika. *Jak psát bakalářskou a diplomovou práci*. 1. vyd. České Budějovice: ZSF JČU, 2008. s. 56. ISBN 978-80-7394-112-3
- 12) MAHDALOVÁ, Zdeňka, ŠTĚPAŘOVÁ, Ema. *Vliv pobytu v azylovém domě na jeho klienty*. 67 s. Brno: MUNI PF, 2009.
- 13) MATĚJČEK, Zdeněk, DYTRYCH, Zdeněk. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada Publishing s. r. o., 2002. s. 128. ISBN 80-247-0332-7

- 14) MATOUŠEK, Oldřich a spol. *Sociální práce v praxi*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-002-X
- 15) MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál, 2003. s. 227. ISBN 80-7178-549-0
- 16) MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Metody a řízení sociální práce*. Praha: Portál, 2003. s. 13-16. ISBN 80-7178-548-2
- 17) PRŮŠA, L. *Obce, města, regiony a sociální služby*. 1. vyd. Praha: Socioklub, 1997. ISBN 80902260-1-9
- 18) ZBOŘILOVÁ, Petra, ŠVARÍČEK, Roman. *Pobyt v azylové domě pohledem klientek, obětí domácího násilí*. Brno: MUNI PF, 2009.
- 19) Zákon číslo 40/2009 Sb., trestní zákon
- 20) Zákon číslo 108/2006 Sb., o sociálních službách
- 21) Domácí násilí [online]. 2007 [cit. 2010-03-1]. <http://www.domacinasili.info.cz>
- 22) G-centrum [online]. 2008 [cit. 2010-04-4]. www.gcentrum.cz

8. Klíčová slova

Azylový dům

Sociální práce

Domácí násilí

9. Přílohy

Příloha č. 1

Příloha č. 2

Příloha č. 3

Příloha č. 1



G - centrum Tábor

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi

Kpt. Jaroše 2958, 390 03 Tábor

☎ 381 478 211, fax 381 478 216

IČO 671 893 93,

E-mail: g.centrum@centrum.cz; www.g-centrum-tabor.cz

Bankovní spojení: 1022022918/5500

UBYTOVACÍ ŘÁD

AZYLOVÝ DŮM PRO ŽENY A MATKY S DĚTMI

Tábor, Vídeňská 2761

Platný od 1.1. 2007

Schválil : Jiří Horecký B.A.

G-centrum Tábor, středisko Azylový dům pro ženy a matky s dětmi (dále Azylový dům), jehož zřizovatelem je Město Tábor byl zřízen na základě ustanovení § 14 odst.1, písm.b), zák. č. 367/1990 Sb., o obcích. Usnesením Zastupitelstva města Tábora č. 372/10/01 ze dne 12. listopadu 2001 byl dnem 1.1. 2002 začleněn do organizační struktury příspěvkové organizace G-centrum Tábor, sociální služby a domov důchodců.

Ubytovací řád vymezuje pravidla pobytu matek s dětmi v Azylovém domě. Mimo jiné upravuje také vztahy mezi jednotlivými obyvatelkami navzájem tak, aby si v Azylovém domě vytvořily vhodné podmínky pro výchovu svých dětí a řešení své tíživé situace.

I.

Obecná ustanovení

Azylový dům je samostatným střediskem příspěvkové organizace Města Tábora – G-centrum Tábor. Ředitel organizace jmenuje vedoucí Azylového domu, která plně zodpovídá za provoz zařízení.

Smlouva o poskytnutí pobytové služby se uzavírá na dobu max. 12 měsíců v součtu jednotlivých smluv bez přerušení, s možností prodloužení ve výjimečných situacích o 6 měsíců bez následné povinnosti zřizovatele poskytnout byt. O výjimečném prodloužení poskytování služby rozhoduje ředitel organizace na základě doporučení vedoucí Azylového domu. Poskytování služby může být prodlouženo pouze v případě, že klientka aktivně řeší svou životní situaci, přistupuje zodpovědně k výchově a péči o svěřené děti a dodržuje Ubytovací řád.

Azylový dům poskytuje:

a) přechodné ubytování ženám, matkám s dětmi, těhotným ženám, týraným ženám, které se ocitly v mimořádně náročné životní situaci, kterou nemohou samy řešit.

b) na základě oboustranně stanoveného plánu práce i jiné sociální služby, které jsou potřebné k překonání krizové situace neúplné rodiny.

II.

Zásady provozu

1. Provoz Azylového domu je ve všech činnostech podřízen především zájmům a potřebám nezletilých dětí. Osobní zájmy matek musí být také této zásadě podřízeny.
2. Do Azylového domu mají kromě pracovníků, klientek povolen přístup jen osoby, které jsou pozvány vedením G-centra Tábor (např. stáže, které

podepisují mlčenlivost) a pracovníci nadřízených nebo spolupracujících orgánů (např. konající kontrolu nebo dohled nad péčí o nezletilé děti).

3. Návštěvy obyvatel Azylového domu jsou povinny dodržovat Ubytovací řád, předložit OP a zapsat se v recepci do Knihy návštěv. Klientky mohou přijímat jen návštěvy svých nejbližších příbuzných např. rodiče, otec dětí, stálý partner a to v době od 10,00 do 20,00 hodin, maximálně na 2 hodiny denně. Ostatní návštěvy v ubytovací jednotce mohou být povoleny výjimečně pouze po dohodě s vedoucí Azylového domu nebo recepční a to pouze na výslovné přání klientky, na její vlastní zodpovědnost. Není povinností tuto návštěvu povolit. Z návštěv jsou vyloučeny podnapilé osoby, osoby hrubě se chovající, nepřizpůsobivé apod.. Do ostatních prostor nemá návštěva přístup, též není dovoleno návštěvě používat sprchu. Všechny návštěvy jsou povinny respektovat i ostatní body Ubytovacího řádu, dodržovat klid a pořádek. V případě, že návštěva nedodrží uvedené zásady, mají pracovníci Azylového domu právo a povinnost jej z Azylového domu vykázat, v případě nutnosti i za účasti policie.
4. Chov drobných domácích zvířat musí být individuálně povolen vedoucí Azylového domu.
5. Není dovoleno vyhazovat jakékoliv předměty a nedopalky cigaret z oken.
6. V areálu Azylového domu není dovoleno kouřit mimo kuřárnu, kde platí přísný zákaz vstupu dětem. Není dovoleno konzumovat alkoholické nápoje a vnášet nebo požívat jakékoliv jiné omamné látky. Zákaz kouření platí v prostorách vstupu do objektu.
Klientky jsou povinny na vyzvání službu konajícího pracovníka kdykoliv podstoupit test na zjištění užívání drogy nebo alkoholu. Pozitivní test v případě omamných látek a zjištění více než 0,6 promile alkoholu v krvi je důvodem k okamžitému ukončení poskytování služby. Odmítnutí podstoupit tento test je považováno za přiznání užití drogy nebo nadměrného požití alkoholu, jež je také důvodem k ukončení pobytu v zařízení.
7. Kočárky s řádně očištěnými koly je nutno ukládat v kočárkárně.
8. Provoz prádelny je stanoven na dobu od 6,00 do 22,00 hodin. V této době je v recepci k dispozici klíč od prádelny, který se hned po ukončení práce vrací zpět do recepce. Po ukončení praní je třeba příslušnou pračku otřít a místnost uklidit. V případě poruchy zjištěné při praní je třeba ihned závadu hlásit v recepci. Za provoz prádelny zodpovídá správce Azylového domu.
9. V recepci Azylového domu je možné si vypůjčit některé domácí elektrospotřebiče a jiné předměty pro domácnost. O vypůjčení předmětu se provede záznam, rovněž tak o jeho navrácení v řádném stavu a včas. Při odchodu z Azylového domu, tj. mimo areál, odevzdá klientka klíče od ubytovací jednotky v recepci a při příchodu si je opět vyzvedne.
10. Návraty do Azylového domu ve večerních hodinách musí být v souladu s věkem dětí, tak, aby nebyly opomenuty důležité náležitosti spojené s ukládáním dítěte na noc (koupání, večeře, uspávání aj.).

11. V době od 22.00 do 6.00 hodin je nutno dodržovat noční klid. Azylový dům je v této době uzavřen. V době od 12.00 do 14.00 hodin je nutno dodržovat odpolední klid.
12. Obyvatelky Azylového domu se k sobě chovají ohleduplně a vzájemně respektují své soukromí a neshromažďují se společně na ubytovacích jednotkách.
13. Klientka je povinna na výzvu vedoucí Azylového domu, sociální pracovnice popřípadě službu konající recepční umožnit přístup do ubytovací jednotky za účelem provedení kontroly.

III.

Přijímání a propouštění matek s dětmi

1. Klientky přijímá na jejich vlastní žádost vedoucí Azylového domu nebo její zástupce na základě vstupního pohovoru během, kterého je klientka seznámena s Ubytovacím řádem a povinností sestavením Individuálního plánu. V případě akutní situace, tj. v noci, o víkendech a svátcích, která vyžaduje neodkladné řešení přijímá klientku k pobytu službu konající pracovník, a to v případě, že službu požaduje lékař na základě aktuální situace klientky nebo krizovou situaci klientky řeší Policie ČR.
2. Při přijímání do Azylového domu se klientka podrobí vstupnímu pohovoru s vedením Azylového domu, které se při tom seznámí s celkovou situací klientky a současně ji informuje o jejích právech a povinnostech během pobytu v Azylového domu a sepiše Žádost o ubytování.
3. Při nástupu do Azylového domu se klientka prokáže platným občanským průkazem a zároveň potvrdí bezinfekčnost dítěte i sebe samé. Klientka potvrdí svým podpisem v Nástupní kartě, že byla seznámena se všemi body Ubytovacího řádu a bude dodržovat bezpečnostní a požární předpisy.
4. Při splnění náležitostí spojených s přijetím klientky do Azylového domu, předá pověřená pracovnice Azylového domu nové obyvatelce klíče od ubytovací jednotky. Odsouhlasí inventář v ubytovacích prostorách a to vše potvrdí klientka podpisem na Předávacím protokolu pokoje na důkaz převzetí.
5. Při ukončení smlouvy musí souhlasit Inventář se seznamem podepsaným v den nástupu a ostatní vypůjčené věci v pořádku odevzdá a vyrovná úhrady za pobyt. Odejde-li klientka svévolně z Azylového domu, nese i nadále zodpovědnost za nedoplatky, za ztrátu a poškození inventáře apod. i za svoje osobní věci. Jestliže klientka neuhradí dobrovolně veškeré nedoplatky, pohledávky za ztrátu či poškození inventáře, může je vymáhat organizace soudní cestou.
6. Při opakovaném přijetí nesmí mít klientka nezaplacenou úhradu, či jiné závazky z předchozího poskytování služby.
7. Pokud dojde k propuštění z důvodu hrubého porušení Ubytovacího řádu, je možné poskytnout ubytování nejdříve po uplynutí doby 1 roku.

IV.

Bydlení klientky s dítětem v Azylovém domě

1. Klientka je povinna podrobit se v Azylovém domě pokynům pracovníků Azylového domu. Klientka má právo obracet se na vedení Azylového domu ve všech otázkách týkajících se osobního života, péče a výchovy dítěte aj. Může požadovat účelnou a v rámci stanovených úkolů Azylového domu možnou pomoc a radu, zvláště v případech, kdy musí jednat se státními a jinými orgány a organizacemi v zájmu dítěte a ve svém zájmu.
2. Kromě péče o dítě a jeho výchovu se klientka stará o to, aby byla ekonomicky samostatná. Pokud nemá dokončenou kvalifikaci, nebo má zájem dosavadní kvalifikaci zvýšit, vedení Azylového domu jí pomáhá v dosažení tohoto cíle.
3. Klientka s dítětem obývá v Azylovém domě ubytovací jednotku, která je vybavena příslušným bytovým vybavením a zařízením. Zároveň má k dispozici společně užívané prostory a společná zařízení. Součástí materiálního vybavení ubytovací jednotky je také ložní prádlo pro matku a dítě, o jehož údržbu pečuje klientka sama. Stejně tak s maximální svědomitostí sama dbá o úklid svěřených prostor k ubytování.
4. Materiální vybavení a zařízení, které bylo matce předáno k užívání je majetkem Azylového domu. Klientka je povinna dbát o to, aby nedošlo k jeho poškození z nedbalosti, udržovat zásadu nejvyšší hospodárnosti, zvláště při spotřebě elektrické energie a vody! Klientka je povinna v Azylovém domě dodržovat všechny předpisy o ochraně zdraví, života a majetku. Klientka nepůjčuje komukoliv klíče, které jí byly při nástupu do Azylového domu předány, nebo nezhotovuje pro kohokoliv kopie. Každou závadu nebo poškození zařízení ubytovacích prostor nebo společně užívaných prostor a zařízení, které způsobí klientka nebo její děti, je klientka povinna ihned ohlásit a zapsat do knihy závad umístěné v recepci objektu Azylového domu. Za vážné poškození zařízení nebo ztrátu z nedbalosti zaplatí klientka úhradu podle platného Občanského zákoníku (§ 420 OZ, a jeho následných novelizací), přičemž se bude vycházet z ceny poškozeného zařízení ke dni vzniku škody. Za ztráty způsobené na věcech, které si klientka přinese, nenese Azylový dům odpovědnost ani po eventuálním opuštění Azylového domu.
5. Klientce není dovoleno v přidělené ubytovací jednotce provádět stavební nebo jiné úpravy. Doplnovat ubytovací jednotku vlastním nábytkem a drobnými bytovými doplňky lze po dohodě s vedením Azylového domu tak, aby to nebylo na úkor jejich účelného užívání. Bez zvláštních příplatků smí klientka užívat drobné elektrické spotřebiče (žehlička, mixér, vysoušeč vlasů) a některé další předměty, které si vypůjčí v recepci Azylového domu. Za vlastní radiopřijímač a televizní přijímač (které odpovídají příslušné ČSN normě), si platí klientka poplatek sama po jejich přihlášení.

6. Ve všech částech Azylového domu klientka dodržuje zásady nejvyšší hygieny podle platných předpisů a podle pokynů správce Azylového domu. Uklid a celkovou hygienu v přidělených prostorách zajišťuje klientka sama a ze svých prostředků. Po použití společných prostor a zařízení je klientka povinna okamžitě je běžně uklidit. To se týká zvláště společenské místnosti, kuchyně, prádelny, společných prostor včetně zahrady. Dále se podílí na úklidu společných prostor dle rozpisu správce Azylového domu.
7. Za pobyt v Azylovém domu platí klientka měsíční úhradu za ubytování. Výše této úhrady je uvedena v Sazebníku G-centra Tábor v souladu s vyhláškou č. 505/2006 Sb. v platném znění.
8. Hlídaní dětí od 3 let věku je zabezpečeno zařízením vždy po domluvě. V odpoledních intervalech probíhají výchovné programy dle kapacitní a harmonogramu Poskytovatele. Děti musí být zdravé, najedené, musí mít s sebou vlastní pití, balíček papírových kapesníků, eventuálně pleny. Klientkám bude takto umožněno vyřídit si své úřední, popřípadě osobní záležitosti.
9. Klientka může používat společné prostory a v nich umístěné spotřebiče a zařízení. Platí zde opět zásada, že všechny spotřebiče a zařízení se používají dle návodu výrobce s max. hospodárností, spotřeby energie a vody. Ze společných prostor není dovoleno odnášet žádné věci. Po použití je nutno zanechat je řádně uklizené. Všechny spotřebiče však používá tak, aby jejich provozem nebyly rušeny ostatní spolubydlíci. Televizi, video a pračky ovládá recepční. Vlastní přímotopy, či jiné topení není povoleno!
10. K Azylovému domu přiléhá zahrada společná s protějším domem. Na zahradě je možno využívat sušák na prádlo a pískoviště pro děti, vždy pod dozorem matek. Návštěvy do zahrady nemají přístup.

V.

Péče klientky o dítě

1. Klientka je povinna řádně a všestranně pečovat o dítě, starat se o stravování dítěte i sebe samé podle zásad racionální výživy, o ošacení a další potřeby dítěte. Vedení Azylového domu má právo a povinnost přesvědčovat se o výživě dítěte, péči o ně a o vedení domácnosti, udržování ubytovací jednotky apod. Podle potřeby radí matce, aby se naučila dobře organizovat svojí práci při péči o dítě a vedení domácnosti. Klientka spolupracuje na sestavení Individuálního plánu a jeho naplňování.
2. Klientka věnuje svůj volný čas především péči o dítě a jeho výchově a řídí se radami a pokyny vedení Azylového domu a dalších odborných pracovníků. Dobu, kdy je klientka s dítětem, využívá k jeho prospěchu. V případě, že dítě navštěvuje předškolní nebo školní zařízení, je povinností klientky spolupracovat s jeho pracovníky.

3. Klientka je povinná pečovat o zdraví dítěte podle pokynů zdravotnických pracovníků, zejména dětského lékaře a dětské sestry. Chodí s dítětem na pravidelné preventivní prohlídky, na povinné očkování, včas vyhledává lékaře při známkách onemocnění dítěte, využívá každou možnost poučení, kterou eventuálně zajišťuje Azylový dům, např. besedy se zdravotnickými aj. pracovníky.
4. Klientka je povinná se zúčastňovat pravidelně sociálního programu Azylového domu, tj.:
 - a) schůzek s vedením Azylového domu
 - b) sezení s odborníky
 - c) besed, přednášek a jiných akcí spojených s pobytem matek a dětí
 - d) individuálně spolupracovat s určeným pracovníkem Azylového domu, bude-li tak ustanoveno.

Cílem sociálního programu Azylového domu je projednat všechny důležité otázky života matek a dětí v Azylovém domě, soustředit dostatek informací, jak v oblasti péče o dítě, tak v oblasti řešení celkové situace každé klientky.
5. V případě onemocnění klientky, při delší nemoci dítěte, která znemožňuje jeho umístění v předškolním zařízení, i v jiných závažných případech pomáhá vedení Azylového domu zajistit péči o dítě jiným vhodným způsobem, např. vzájemnou výpomocí mezi klientkami a za určitých okolností i formou placené pečovatelské služby pro rodiny s dětmi. Při dlouhodobějším onemocnění klientky nebo při její hospitalizaci zajišťuje vedení Azylového domu pomoc matce v péči o dítě např. jeho umístěním v kojeneckém ústavu nebo v dětském domově.
6. Klientka nesmí opouštět dítě, ponechávat je samotné v pokoji a odcházet mimo Azylový dům. Musí-li opustit Azylový dům z naléhavých důvodů, musí o tom uvědomit vedení Azylového domu nebo v jeho nepřítomnosti služby konajícího pracovníka a případně zabezpečit péči o dítě jinou matkou. Případnou krátkodobou náhradní péči musí obě klientky osobně potvrdit u služby konajícího pracovníka podpisem a odcházející klientka musí uvést předpokládané místo pobytu a dobu návratu.
7. Klientka může s dítětem odjet na delší dobu mimo Azylový dům např. k příbuzným, je však povinná oznámit přesnou adresu pobytu a dobu nepřítomnosti. O obojím je vyhotoven zápis na recepci. V případě, že se klientka ve sjednaném termínu nevrátí a do 5 dnů o sobě nepodá žádnou zprávu, bude jí pobyt v Azylovém domě ukončen k poslednímu dni tohoto měsíce.
8. Při neohlášeném opuštění Azylového domu zaniká matce do 5ti dnů po jejím odchodu užívací právo. Ukončení pobytu proběhne do konce měsíce.
9. Pobývá-li klientka bez vážného důvodu často mimo Azylový dům a tato skutečnost má nepříznivý vliv na dítě, může být její pobyt v Azylovém domě zrušen.

10. V případě, že klientka má dítě školou povinné, je její povinností školní docházku svého dítěte podporovat a důsledně dodržovat. Zároveň dítěti zajistí školní stravování.

VI.

Porušení Ubytovacího řádu

1. Podle druhu a stupně porušení tohoto Ubytovacího řádu má vedoucí, nebo sociální pracovníce Azylového domu právo povolat klientku k pohovoru, popř. též za účasti příslušných pracovníků péče o děti. Klientka je povinna se účastnit tohoto pohovoru o porušování Ubytovacího řádu a řídit se závěry, které z tohoto jednání vyplynou.
2. Jestliže uvedená opatření nevedou k nápravě nebo porušila-li klientka Ubytovací řád hrubým způsobem, při němž zaviněně došlo nebo mohlo dojít k ohrožení zdraví nebo života dítěte. Porušování Ubytovacího řádu vede v souladu se Smlouvou k jejímu ukončení.
3. Za hrubé porušení Ubytovacího řádu se považuje:
 - a) svévolné opuštění dítěte bez vědomí a souhlasu vedení Azylového domu
 - b) nezaplacení úhrady za ubytování
 - c) opakovaná nezdůvodněná nepřítomnost v Azylovém domě bez vědomí vedení Azylového domu
 - d) porušení zásad mezilidského soužití např. opakované konflikty s ostatními klientkami popř. s personálem,
 - e) nedostatečná péče o dítě - klientce je v tomto případě uděleno písemné napomenutí, které se může opakovat 3x, při dalším přestupku je pobyt v Azylovém domu zrušen. Napomenutí uděluje vedoucí Azylového domu nebo soc. pracovníce.
4. V případě, porušení Ubytovacího řádu zvláště hrubým způsobem např.: (zjištění návštěvy mimo návštěvní dobu v zařízení) může být pobyt v Azylovém domě ukončen ihned.
5. Po ukončení pobytu a nevystěhování ubytovací jednotky klientkou, organizace po dobu 1 měsíce uskladní nevystěhované věci. V případě nezájmu klientky o tyto věci je může organizace zlikvidovat, event. nabídnout k využití dalším klientkám.

VII.

Povinnosti klientky

dodržovat Ubytovací řád Azylového domu
řídit se pravidly vyvěšenými v jednotlivých místnostech

poskytnout pracovníkům Azylového domu nejnnutnější informace potřebné k řešení jejich situace
spolupracovat na řešení své situace
účastnit se akcí Azylového domu
nenechávat děti v jakýchkoliv prostorách Azylového domu bez dozoru dospělé osoby
neposkytovat informace o jiných klientkách Azylového domu a jejich dětech komukoliv, kdo nebydlí v Azylovém domě nebo není jeho zaměstnancem

VIII. Závěrečná ustanovení

1. Klientka je povinna seznámit se s tímto Ubytovacím řádem nejpozději v den svého nástupu do Azylového domu a potvrdit svým podpisem, že jej bude v celém rozsahu dodržovat.
2. Ubytovací řád je závazný pro všechny klientky ubytované v zařízení Azylového domu pro ženy a matky s dětmi v Táboře, Vídeňská 2761, 390 05 Tábor.
3. Výjimky z Ubytovacího řádu může povolit vedoucí Azylového domu nebo zástupce, buď z provozních, výchovných nebo jiných důvodů.
4. Tímto Ubytovacím řádem se ruší Ubytovací řád z 1. 1. 2004 včetně všech dodatků.

Příloha č. 2

Okruhy k neřízenému rozhovoru

1. ZÁKLADNÍ OSOBNÍ ÚDAJE: Věk a stav klientky. Jaké má vzdělání
2. DĚTI: Kolik má dětí a kde její děti jsou (jestli jsou s ní v AD nebo v jiném zařízení) Jak jsou staré její děti. Vztah k dětem. Problémy s dětmi (např. škola, zlobení..)
3. FINANCE: Finanční stránka klientky – příjmy (z MD, dávek, práce, jiné), výdaje, dluhy, hospodaření s penězi (zda vychází). Kolik peněz by potřebovala na živobytí
4. AD: Jak dlouho je v AD, proč je v AD a kde byla předtím. Zda je opakovaně v AD. Které služby AD využívá, které jí chybí, jak j spokojená a s čím je nespokojená.
5. ŘÁD AD: Jak jsou spokojeny s Ubytovacím řádem AD, co jim přijde příliš tvrdé, zda jej již porušily a proč, je dobře, že AD je? Co by na něm změnily? Jaké jsou vztahy mezi klientkami a personálem? Jaké má vztahy s ostatními klienty?
6. MINULOST: Jaký je vztah s její primární rodinou? Co o ní bude vyprávět? Jaké bylo dětství (jak na něj vzpomíná)? Koho má na světě nejraději? Je jí někdo oporou?
7. PŘÍTOMNOST: Plán dne (co dělá od rána do večera), záliby...
BUDOUCNOST: Kdy opustí AD? Kam půjde až opustí AD? Jak si představují budoucnost

Příloha č. 3

Klientka číslo 1.

1. Klientce je 62 let, je rozvedená. Klientka má základní vzdělání.
2. Klientka má tři děti. Má 2 dcery ve věku 31 a 35 let. Má také jednoho syna, kterému je 40 let. Každé dítě již má svojí rodinu a s klientkou v AD nejsou. Klientka tvrdí, že vztah s nimi má dobrý, ale při otázce jak často se s nimi vidí, odpověděla: „*velmi málo*.“ A u toho měla slzy v očích.
3. Klientka pobírá plný invalidní důchod, dále má sociální příplatek. Klientka má dluhy, protože platí každý měsíc 1 000,- Kč. Na finanční stránku si nestěžuje. Klientka umí hospodařit s penězi, protože vychází.
4. Klientka je v AD již 2 roky (výjimka). Klientka je v AD kvůli problému stěhování, je z jiného města a neměla kam jít. V AD je poprvé a využívá pouze fakultativní úkony. Na otázku jestli jí v AD chybí nějaké služby, odpověděla: „nechybí, protože jsem nemocná.“ V AD je klientka strašně spokojená.
5. Klientka je spokojena s Ubytovacím řádem, řád jí vůbec nepřijde tvrdý. Ubytovací řád nikdy neporušila. Na otázku zda je dobře, že AD existuje, odpověděla: „*je to dobře, kvůli rodinám s dětmi*. Ostatní klientky zná, ale žádný vztah s nimi nemá. Se sociální pracovnící má vztah dobrý.
6. Její vztah s primární rodinou byl dobrý, až na to že se její rodiče také rozvedli a klientka žila jen s maminkou. Měla 5 dalších sourozenců. Její dětství bylo špatné, protože byla už jako malá pořád nemocná. Na světě má nejraději svého vnuka, ten je i její oporou.
7. Její plán dne je většinou ležení, běhání po doktorech a nebo koukání na televizi. Televize je i její koníček.
8. AD opustí v prosinci. Klientka půjde na ubytovnu také v Táboře. Její budoucnost je hodně závislá na bydlení.

Poznámky: velmi nemocná, bylo na ní vidět, že je při rozhovoru unavená.
Myslím, že její rodina na ní nemá čas a to jí asi trápí víc než její zdraví.

Klientka číslo 2.

1. Klientce je 35 let. Je rozvedená a má základní vzdělání.
2. Klientka má 3 děti, z toho dva kluky a jednu holku. Jednomu synovi je 9 let a druhému synovi je 13 let. Dceři jsou 4 roky. Děti s klientkou nejsou v Azylovém domě Tábor, dcera je v adopci a oba synové jsou v Klokánku v Praze. Styk s dětmi má. Říká, že její vztah k dětem je velmi dobrý. Klientce byly odebrány děti z důvodu, že se o ně nedokázala postarat. Sama klientka má nad sebou opatrovnici. Klientka se mi svěřila:
„strašně se těším na Vánoce, protože se uvidíme všichni“. Myslela tím s dětmi.
3. Klientka pracuje v kuchyni jako pomocná síla. Pobírá částečný invalidní důchod. Půjčky nemá, ale má povinnost platit na své syny výživné. S výživným jí pomáhá opatrovnice, která má dohled nad hospodařením jejich peněz.
4. V Azylovém domě Tábor je již dva roky. Klientka má od vedení výjimku. Svěřila se mi, že neměla kde bydlet a v Azylovém domě je již podruhé. Využívá fakultativní služby a poradenství. Klientka říká: *„tady jsem spokojená“*.
5. Klientka je spokojena s Ubytovacím řádem a nepřijde ji vůbec tvrdý a ani ho nikdy neporušila. Klientka říká na otázku proč je v Azylovém domě: *„musím tady být“*. Vztahy s ostatními klientkami nemá, protože je velmi důvěřivá a opatrovnice se o ní bojí, aby někomu nepodlehla.
6. S primární rodinou se klientka moc nestýká. Říká: *„s tatínkem vztah mám, ale s matkou ne“*. Dětství měla klientka špatné, ale víc se k němu nevyjádřila. Na světě má nejraději své děti, i když s nimi nemůže být. Největší oporou je pro ní opatrovnice a sociální pracovnice Azylového domu.
7. Plán dne mi klientka popsala: *„brzo vstávám, kvůli práci, občas jdu na procházku a ráda zajdu na kavčo“*. Také ráda čte, dívá se na televizi a hrozně důkladně uklízí.
8. Na otázku, kdy opustí Azylový dům, mi odpověděla: *„vůbec nevím“*. Svoji budoucnost si představuje tak, že si chce najít hodného přítele a svůj byt.

Poznámka:

Klientka je velmi lítostivá, důvěřivá a plachá. Při rozhovoru se mi zdálo, že trochu lže.

Důvod si myslím, že je takový, že se stydí říct pravdu, aby někoho nezklamala.

Klientka číslo 3.

1. Klientce je 30 let a má Základní vzdělání.
2. Klientka má 4 děti, které jsou s ní v Azylovém domě v Táboře. Má dvojčata kluka a holku staré 5 let a dále dceru, které je 11 let a syny starého 13 let. Vztah s dětmi je pozitivní.
3. Finanční stránka klientky je: podpora v nezaměstnanosti, přídavky na děti a výživné. Dluhy klientka nemá. S penězi, které pobírá umí hospodařit.
4. V Azylovém domě při našem rozhovoru byla teprve 4 dny. Ocitla se bez střechy nad hlavou. Klientka je v takovém zařízení poprvé. Zatím využívá pouze fakultativní služby.
5. Klientka byla seznámena s Ubytovacím řádem a nepřijde ji tvrdý. Je ráda za to, že taková zařízení fungují. Ostatní klientky zatím nezná a s personálem má vztah velmi dobrý.
6. Klientka měla dětství velmi špatné. Rodiče se rozvedli a ona žila s maminkou. Klientka se více nechtěla vyjadřovat, proto jsem se dotázala sociální pracovníce. Sociální pracovníce se k této klientce vyjádřila takto: *„klientka byla sexuálně zneužívána. Byla unesená do ciziny, kde musela provozovat prostituci. Její záchranou bylo, že skočila pod jedoucí automobil“*. Nejraději má své děti a oporou jej její babička s dědou.
7. Klientky velký koníček je vyšívání.
8. Klientka si přeje dostat bydlení, ale jinak si svojí budoucnost neumí představit. Její největší přání je, aby její děti zůstaly s ní.

Poznámka: Klientka na mě působila velmi plaše. Byla velice ochotna mi na poskytnout rozhovor.

Klientka číslo 4.

1. Klientce je 21 let a je svobodná. Vystudovala střední odborné učiliště v oboru Kuchař.
2. Klientka má 1 dítě (holka), kterému jsou 2 roky. Dítě je s klientkou v AD. Mezi sebou mají pozitivní vztah. Samozřejmě, že její dítě není dokonalé a občas zlobí.
3. Finanční stránka- mateřská ve výši 7.600 Kč, příspěvek na dítě 500 Kč. Klientka má dluhy. Každý měsíc je jí sráženo z účtu 1.200Kč. Klientka říká, že s penězi umí hospodařit.
4. V AD je klientka již dva měsíce. Předtím bydlela se svým přítelem, d kterým má právě toto dítě, které je s ní v AD. Do AD se dostala kvůli podvodu s bytem. Klientka již v minulosti byla 2krát v AD a to také v Táboře. Poprvé byla z důvodu, že přišla ze zařízení a její adoptivní rodiče ji nevzali zpět k sobě. A podruhé kvůli prodeji bytu musela klientka na dobu 2 měsíce. Klientka nevyužívá služby v Ad. Využívá pouze fakultativní úkony. Klientka tvrdí, že nebyla informována, jaké služby AD nabízí.
5. Klientka byla seznámena při příchodu s Ubytovacím řádem a není s ním spokojena, přijde ji, že je v některých bodech příliš tvrdý (viz. Návštěvy). Klientka nikdy neporušila Ubytovací řád a říká, že je dobře, že Ad vůbec existují. Změnila by přístup personálu. Se sociální pracovníci má problémy, s klientkami a recepční nikoliv.
6. Vztah s primární rodinou je žádný. Klientka navštěvuje své rodiče jen zřídka. Oni sami nemají velký zájem o sblížení. Klientka se dozvěděla, že je adoptovaná ve 12 letech a to při velké hádce, která proběhla mezi ní a adoptivní matkou. Klientka má sestru, která adoptovaná není. Ve 14 letech klientka musela do Diagnostického Ústavu, kde byla 2 měsíce a vracela se zpět domů. V 15 roku byla zavřena do Výchovného ústavu dětí a mládeže. Zde dostala Ústavní výchovu a byla zde do 18 let. Klientka ve Výchovném ústavu žádala o prodloužení kvůli studiu a měla zde dobrovolný pobyt. Na světě má nejraději svoji dceru a velkou oporu má v dlouholeté kamarádce.

7. Plán dne: Ráno vstane a připraví své dceři snídani a po ranní hygieně se přesouvá do společné kuchyňky, kde začne vařit oběd. Odpoledne jde s malou ven na dětské hřiště, kam přichází klientky přítel. Někdy jde navštívit rodiče přítele nebo svého dědu, se kterým má výborný vztah. V podvečer se vrací do AD, kde uvaří večeři a dá malou spát. V AD se moc nechce zdržovat. Na záliby nyní nemá čas. Dříve měla zálibu tanec.
8. Klientka Ad chce opustit během měsíce, protože její přítel hledá podnájem. Její sen je mít úplnou rodinu a hlavně dobré zázemí, aby její dcera nepoznala co sama klientka.

Poznámky: Klientka byla velmi vulgární, myslím, že je nepřizpůsobivá. Zdálo se mi, ale že nelže.

Klientka číslo 5.

1. Klientce je 49 let a je čerstvě rozvedená. Má Střední odbornou školu s maturitou.
2. Klientka má dvě dospělé děti a to obě jsou holky. Starší dceři je 28 let a má již svou rodinu. Klientka je také nyní šťastná babička. Její druhá dcera je s ní v AD. Její 26 let, je zbavena svéprávnosti. Klientka má s dcerami pozitivní vztah, i když je toho na ní občas hodně.
3. Klientka má tyto příjmy: Má částečný invalidní důchod, výplatu (klientka si na částečný úvazek přivydělává v Mateřské škole), dcera má plný invalidní důchod. Klientka žádné dluhy nemá a s penězi umí hospodařit, protože s dcerou každý měsíc vychází.
4. V AD je klientka s dcerou od července. Klientka do AD musela po rozvodu, protože neměla kam jít. Její muž ji psychicky týral. To klientka snášela jen do doby než začal týrat i vlastní dceru, která má disabilitu mentálních funkcí. Klientka dává již rok žádost o byt a stále byt nemůže dostat. Klientka si nemůže dovolit velký nájem, protože by pak s dcerou nevycházeli. Klientka nevyužívá žádné služby AD, ani fakultativní úkony. Prát chodí ke své kamarádce. Proto klientka nemůže hodnotit služby, které AD nabízí, protože je nevyužívá.
5. Klientka byla seznámena hned při nástupu do AD s Ubytovacím řádem. K řádu nemá žádné výhrady a řád ji nepřijde vůbec tvrdý ba občas naopak. Klientka nikdy neporušila Ubytovací řád. Vztah s personálem má perfektní, a s ostatními klientky se moc nezná, protože bydlí na druhé straně AD. Pouze když se s nimi sejde ve společné místnosti na televizi, tak s nimi prohodí pár vět.
6. Klientka již oba rodiče nemá. V minulosti ale vztah s nimi byl výborný, klientka je jedináček. Rodiče se nikdy nerozvedli, takže klientka žila v úplné rodině. Na dětství vzpomíná se slzami v očích, je to dojetím, protože v tomto období jí bylo nejlépe. Na světě má nejraději své dcery a vnučku. A její oporou je dlouholetá kolegyně z práce, která je její dlouholetou kamarádkou.

7. Ráno klientka něco vyřizuje nebo má čas na sebe. Její dcera jezdí do zdejšího zařízení. Klientka má radost, že zvládá cestu tam a zpátky její dcera úplně sama. Klientka chodí do práce odpoledne na 3 hodiny. Práce ji velmi uspokojuje, protože dělá s dětmi v předškolním věku a ta práce ji baví. Zde zapomíná na své starosti. Z práce jde klientka nakoupit. A čeká pak v AD než ji dcera přijede ze zařízení. Uvaří si spolu něco dobrého k večeři, dcera totiž ráda pomáhá a učí se nové věci. Pak jde klientka chvíli do společné místnosti na televizi. Zábavy klientka má : stolní tenis, křížovky, četba, sudoku, kytara a klavír.
8. AD opustí až se na ní usměje štěstí a dostane konečně byt. Svoji budoucnost si představuje, že si zařídí byt a bude žít konečně naplno.

Poznámky: Klientka je plachá a velmi příjemná. Je na ní vidět, že se jí v AD nelíbí, stěžuje si, že zde nemají s dcerou soukromí. Při rozhovoru se dvakrát rozplakala.

Klientka číslo 6.

1. Klientce je 25 let, je svobodná a má základní vzdělání.
2. Klientka má jen jedno dítě. Je to holka, které je 5 let. V AD je dítě s klientkou. Na otázku jaký je vztah mezi nimi klientka odpověděla: „*z její strany dobrý, ale z její strany občas prudérní.*“ Klientka říká, že je její holčička velmi šikovná a soběstačná, na to že jí je 5 let.
3. Finanční stránka klientky je velmi mizerná. Klientka již nepobírá podporu v nezaměstnanosti, má pouze životní minimum. Také pobírá přídavek na dítě a sociální příspěvek. Klientka má dluhy, protože každý měsíc platí splátku 1 000 ,- Kč. Klientka s těmito financemi nevychází, potřebovala by alespoň o 3 000,- Kč měsíčně navíc.
4. V AD je klientka již 1 rok a 2 měsíce. Na otázku proč jste se sem dostala? Odpověď: „*přítel mě napadl a do toho jsem měla podvod s bytem.*“ V AD je již podruhé. Služby využívá pouze fakultativní, poradenství zde nevyužívá, protože má na Městském úřadě v Táboře svoji sociální pracovníci, za kterou chodí se radit. Klientka je nepokojena, kvůli dočasnému zákazu návštěv na AD. Jinak je spokojená.
5. Klientka je spokojena s Ubytovacím řádem. Na otázku co jí přijde příliš tvrdé, odpověděla: „*mrzí mě, že tady člověk nemůže být dýl jak rok.*“ Klientka jednou porušila Ubytovací řád, důvod byl, že přes zákaz kouřila na svém pokoji. Vztah mezi ostatními klientkami není moc dobrý: „*nemám ráda drbání.*“ Se sociální pracovnící je vztah dobrý.
6. S primární rodinou klientka nemá žádný vztah, s rodinou nežije. Jak vzpomínáte na dětství? „*na dětství si nepamatuji.*“ Ví, že jí v 6 letech umřela maminka a ve 13 letech tatínek. Vyrůstala u své starší sestry. Klientka má ještě jednu sestru, ale ani s jednou nemá žádný vztah. Když měla jít do péče setry, tak raději chtěla do Dětského domova. Klientka: „*moje dětství bylo nic moc.*“
Na světě má nejraději svou dceru a její dcera je její zároveň velkou oporou.

7. Na otázku plán dne, opověděla: „*když nechodím k doktorovi, tak se nudím*“. Její koníček jsou puzzle.
8. AD musí opustit teď v prosinci. Klientka neví kam půjde s dcerou. Svoji budoucnost si právě možná kvůli tomu nepředstavuje moc slibně.

Poznámka:

Klientka působila velmi suveréně. Občas mluvila vulgárně. Z rozhovoru mi nepřišlo, že by klientka lhala.

Klientka číslo 7.

1. Klientce je 40 let, je svobodná a má Základní vzdělání.
2. Tato klientka má 5 dětí, avšak pouze její nejmladší dcera je s ní zde v Azylovém domě v Táboře. Dceři jsou 3 roky. Dále tato klientka má dva syny, kteří jsou v Dětském domově. Také má ještě dvě dcery ve věku 22 let a 19 let, které jsou již samostatné a žijí ve svých domácnostech. Vztahy s dětmi má dobré, jen její synové nechodili do školy a kradli, proto jsou v Dětském domově, protože sama klientka na ně nestačí.
3. Finanční stránka klientky je podpora v mateřství, dále rodičovský příspěvek a přídavek na dítě. Také pobírá sociální příspěvek. Tato klientka dluhy má, je v exekčním řízení. Pouze v Azylovém domě klientka vychází. Aby mohla opustit Azylový dům, potřebovala by, aby její příjmy se zvedly o 5 000,- Kč.
4. Klientka svůj pobyt v Azylovém domě v Táboře okomentovala takto: *„bydlela jsem v baráku s přítelem a s mými dětmi, ale jeho rodiče měli dluhy a barák nám sebrali“*. Byt ještě nemá, ale každý měsíc obnovuje žádosti. Kvůli synům však v brzké době byt nedostane, protože má dluhy vůči městu. Klientka uvedla: *„tady v Azyláku jsem už od roku 1999, ale jasně, že přerušované“*. Klientka zde využívá fakultativní služby a sociálně terapeutické a někdy sociální poradenství.
5. S Ubytovacím řádem problém nemá ani jí nepřijde příliš tvrdý. Klientka při porušování Ubytovacího řádu chycena nebyla, avšak mně se přiznala, že Ubytovací řád porušila tím, že kouřila na pokoji. Je dobře, že Azylový dům existuje. Vztahy má dobré jak s ostatními klientkami, tak s personálem.
6. Klientka o svém dětství nechtěla mluvit. Uvedla mi jen: *„dětství bylo dobré, ale teď mám s mámou starosti“*. Její oporou je kamarádka a nejraději na světě má své děti.
7. Koníčky žádné nemá, celý den je se svou dcerou.
8. Svoji budoucnost si neumí moc představit, chtěla by dostat byt a zůstat konečně na jednom místě. Také by si přála práci, aby se jí příjem zvětšil.

Poznámka: Klientka ne mě působila velmi jistě. S rozhovorem neměla sebemenší problém. Odpovídala v klidu a občas se velice mile usmála.

